

Miejsce na oznaczenie dokumentu: na pierwszej stronie należy wstawić ciąg znaków zawierający znak Funduszy Europejskich wraz z nazwą programu, znak barw Rzeczypospolitej Polskiej oraz znak Unii Europejskiej z nazwą funduszu, z którego współfinansowany jest projekt.

Umowa o dofinansowanie nr
Projektu „.....”¹
w ramach działania oś priorytetowa.....
Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020

zawarta w dnia zwana dalej: „Umową”, pomiędzy

..... z siedzibą w.....,
zwanym/-ną dalej „Instytucją Wdrażającą”,
reprezentowanym/-ą przez

.....
(imię, nazwisko, pełniona funkcja)

na podstawie² z dnia....., którego oryginał/poświadczona za zgodność z
oryginałem kopia³ stanowi załącznik nr 1 do Umowy,

a

.....
(nazwa i forma prawna/imię i nazwisko Beneficjenta)

z siedzibą

w.....,

NIP.....

REGON.....

zwanym/-ną dalej „Beneficjentem”

reprezentowanym/-ną przez

.....,
(imię i nazwisko, pełniona funkcja)

na podstawie⁴ z dnia....., którego oryginał/poświadczona za zgodność
z oryginałem kopia⁵ stanowi załącznik nr 2 do Umowy,

zwanymi dalej „Stronami”

¹ Należy wpisać tytuł i numer Projektu.

² Należy wpisać pełnomocnictwo, upoważnienie lub inny dokument, z którego wynika umocowanie reprezentującego do działania w imieniu i na rzecz Instytucji Wdrażającej.

³ Niepotrzebne skreślić

⁴ Należy wpisać pełnomocnictwo, upoważnienie lub inny dokument, z którego wynika umocowanie reprezentującego do działania w imieniu i na rzecz Beneficjenta.

⁵ Niepotrzebne skreślić

Działając na podstawie art. 52 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2017 r. poz.1460 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, oraz mając na uwadze postanowienia:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U.UE.L.2013.347.320 z dnia 20 grudnia 2013 r., z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”;
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu "Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia" oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz.U.UE.L.2013.347.289 z dnia 20 grudnia 2013 r., z późn. zm.);
- 3) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1300/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1084/2006 (Dz.U.UE.L.2013.347.281 z dnia 20 grudnia 2013 r., z późn. zm.);
- 4) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) Nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz.U.UE.L.2014.138.5 z dnia 13 maja 2014 r., z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem KE nr 480/2014”;
- 5) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) Nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz.U.UE.L.2014.223.7 z dnia 29 lipca 2014 r.) zwanego dalej „rozporządzeniem KE nr 821/2014”
- 6) Umowy Partnerstwa na lata 2014-2020 przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 8 stycznia 2014 r., zatwierdzonej przez Komisję Europejską w dniu 23 maja 2014 r.;
- 7) ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 8) Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, zwanego dalej „PO liŚ”, przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2014 r., zatwierdzonego decyzją Komisji Europejskiej z dnia 16 grudnia 2014 r. (znak C 2014/10025) oraz Szczegółowego opisu osi priorytetowych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, zwanego dalej „SzOOP POliŚ 2014-2020”;
- 9) Porozumienia w sprawie zawartego pomiędzy Ministrem Infrastruktury i Rozwoju a w dniu

10) Porozumienia/umowy⁶ w sprawie zawartego pomiędzy
..... a w dniu⁷

a także zważywszy, że:

- 1) Projekt służy interesowi publicznemu poprzez przyczynianie się do efektywnej realizacji celów PO liŚ, co uzasadnia udzielenie Beneficjentowi dofinansowania ze środków publicznych;
- 2) podstawowym celem Stron jest zrealizowanie Projektu przez Beneficjenta w pełnym zakresie i zgodnie z przyjętymi założeniami PO liŚ;
- 3) niezbędne jest zapewnienie zgodności zasad wdrażania PO liŚ z wytycznymi wydawanymi przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego na podstawie ustawy;
- 4) prawidłowe zarządzanie środkami publicznymi wymaga stworzenia skutecznych mechanizmów w zakresie monitorowania, sprawozdawczości, ewaluacji i kontroli ich wydatkowania, w celu uniknięcia ewentualnych błędów i nieprawidłowości;
- 5) niezbędne jest zapewnienie odpowiednich środków informacyjnych i promocyjnych w celu uświadomienia opinii publicznej roli środków publicznych przekazywanych na realizację Projektu;
- 6) efektywna realizacja postanowień Umowy wymaga skoncentrowania ze strony Beneficjenta kompetencji do dokonywania wszelkich czynności związanych z realizacją Umowy przez ustanowionego pełnomocnika;

Strony Umowy uzgadniają, co następuje:

§ 1.

Przedmiot Umowy

1. Umowa określa zasady dofinansowania Projektu, „.....”¹ w ramach PO liŚ oraz określa prawa i obowiązki Stron Umowy związane z realizacją Projektu.
2. Umowa stanowi umowę o dofinansowanie projektu, o której mowa w art. 2 pkt 26 lit b ustawy.
3. Umowa stanowi porozumienie, o którym mowa w art. 206 ust. 5 ustawy o finansach publicznych.

§ 2.

Definicje

Ileokroć w Umowie jest mowa o:

- 1) **danych osobowych** – należy przez to rozumieć dane osobowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922) przetwarzane przez Beneficjenta w celu wykonywania zadań wynikających z Umowy;
- 2) **dochódzie** – należy przez to rozumieć dochód, o którym mowa w art. 61 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, obliczony zgodnie z zasadami ustalonymi w *Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów*

⁶ Niepotrzebne wykreślić.

⁷ Należy wykreślić, jeżeli umowę o dofinansowanie zawiera Instytucja Pośrednicząca.

inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020⁸;

- 3) **dofinansowaniu** - należy przez to rozumieć środki krajowe i płatności udzielone Beneficjentowi na podstawie umowy o dofinansowanie;
- 4) **Harmonogramie Projektu** – należy przez to rozumieć Harmonogram Realizacji Projektu stanowiący odpowiednio **załącznik nr 3** do Umowy i Harmonogram Płatności w SL2014;
- 5) usunięty
- 6) usunięty
- 7) **Instytucji Pośredniczącej (IP)** - należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw, którego zadania w zakresie realizacji PO liŚ wykonuje właściwa komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw, wskazana w SzOOP POLiŚ 2014-2020⁹;
- 8) **Instytucji Zarządzającej (IZ)** – należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, którego obsługę w zakresie realizacji PO liŚ zapewnia komórka organizacyjna w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego odpowiedzialna za przygotowanie i realizację PO liŚ, wskazana w SzOOP POLiŚ 2014-2020;
- 9) **korekcie finansowej** – należy przez to rozumieć kwotę, o jaką pomniejsza się dofinansowanie w związku ze stwierdzoną nieprawidłowością;
- 10) **nadużyciu finansowym** – należy przez to rozumieć nadużycie finansowe o którym mowa w *Wytycznych w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020*;
- 11) **nieprawidłowości** – należy przez to rozumieć nieprawidłowość indywidualną, o której mowa w art. 2 pkt 36 nr rozporządzenia 1303/2013, tj. każde naruszenie prawa unijnego lub krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem;
- 12) **okresie kwalifikowania wydatków** – należy przez to rozumieć okres realizacji Projektu, w którym mogą być ponoszone wydatki kwalifikowalne;
- 13) **organach ścigania** - należy przez to rozumieć o których mowa w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2017poz. 1904), do właściwości których należy wykrywanie przestępstw i ściganie ich sprawców poprzez prowadzenie dochodzeń i śledztw (w tym w szczególności Prokuraturę, Policję, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biuro Antykorupcyjne, a także inne organy mające odpowiednie uprawnienia);
- 14) **płatności** - należy przez to rozumieć wsparcie udzielane Beneficjentowi ze środków publicznych pochodzących z budżetu środków europejskich, przeznaczone na realizację Projektu w wysokości określonej w § 6 Umowy;
- 15) usunięty

⁸ Treść wytycznych oraz ich zmiany są dostępne na stronie internetowej Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju www.miiir.gov.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

⁹Należy wykreślić jeżeli umowę o dofinansowanie podpisuje Instytucja Pośrednicząca.

- 16) **Projekcie** – należy przez to rozumieć przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami zawartymi w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie zatytułowane „_____”¹, zgłoszone przez Beneficjenta we wniosku o dofinansowanie;
- 17) **rozliczeniu wydatków** – należy przez to rozumieć wykazanie i udokumentowanie we wniosku o płatność całości lub części wydatków kwalifikowalnych poniesionych w związku z realizacją Projektu przez Beneficjenta i zatwierdzonych przez Instytucję Wdrażającą;
- 18) **SL2014** – należy przez to rozumieć aplikację główną centralnego systemu teleinformatycznego, która służy m.in. do wspierania procesów związanych z obsługą Projektu od momentu podpisania Umowy;
- 19) **środkach krajowych** – należy przez to rozumieć wsparcie udzielane Beneficjentowi ze środków publicznych pochodzących z budżetu państwa, przeznaczone na realizację Projektu w wysokości określonej w § 6 Umowy;
- 20) **wniosku o dofinansowanie** – należy przez to rozumieć wniosek o przyznanie środków na realizację Projektu w ramach Programu zarejestrowany przez Instytucję Wdrażającą w SL2014 dnia _____, o numerze _____; do czasu uruchomienia SL2014 wniosek zgodny ze wzorem wniosku o dofinansowanie dla projektów w ramach Programu wraz z wymaganymi przez Instytucję Wdrażającą załącznikami, złożony przez Beneficjenta do właściwej Instytucji Wdrażającej w celu uzyskania dofinansowania;
- 21) **wniosku o płatność** – należy przez to rozumieć wniosek o płatność beneficjenta, o którym mowa w *Zaleceniach w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020* na podstawie którego Beneficjent rozlicza poniesione wydatki i/lub przekazuje informacje o postępie w realizacji Projektu;
- 22) **wniosku o płatność końcową** - należy przez to rozumieć wniosek o płatność beneficjenta, o którym mowa w *Zaleceniach w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020* który jest ostatnim wnioskiem o płatność składanym w ramach Projektu;
- 23) **wydatku kwalifikowalnym** – należy przez to rozumieć koszt lub wydatek poniesiony w związku z realizacją Projektu, który spełnia kryteria rozliczenia zgodnie z Umową;
- 24) **wykonawcy** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną nie będącą personelem projektu, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, która złożyła Beneficjentowi ofertę, której oferta została wybrana przez Beneficjenta lub która zawarła z Beneficjentem umowę związaną z realizacją Projektu;
- 25) **zamówieniu** – należy przez to rozumieć umowę odpłatną, zawartą pomiędzy Beneficjentem a wykonawcą dla realizacji zadań objętych Projektem;
- 26) **zasadzie konkurencyjności** – należy przez to rozumieć zbiór warunków kwalifikowalności wydatków dotyczących zasady konkurencyjności określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*;
- 27) **personelu projektu** – należy przez to rozumieć personel projektu w rozumieniu *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.

§ 3.

Zasady systemu realizacji PO IiŚ

1. Instytucja Wdrażająca, zgodnie z przyjętym przez Radę Ministrów systemem realizacji PO IiŚ, w zakresie wykonania Umowy działa jako jej strona na podstawie umowy/porozumienia zawartej(go) z IP/IZ w dniu
2. IZ i IP¹⁰ są uprawnione do samodzielnego i niezależnego korzystania z uprawnień przewidzianych dla Instytucji Wdrażającej na podstawie Umowy w zakresie przeprowadzenia kontroli, żądania przedstawienia dokumentów lub wyjaśnień, uznania całości lub części wydatków za niekwalifikowalne lub zażądania od Instytucji Wdrażającej rozwiązania Umowy.
3. Beneficjent oświadcza, że zapoznał się i akceptuje zasady związane z systemem realizacji PO IiŚ, o których mowa w ust. 1 i 2.
4. Beneficjent oświadcza, że Projekt nie jest projektem zakończonym w rozumieniu art. 65 ust. 6 rozporządzenia 1303/2013.

§ 4.

Zasady realizacji Projektu

1. Beneficjent zobowiązuje się do zrealizowania Projektu w pełnym zakresie, zgodnie z Umową i jej załącznikami, z należytą starannością, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i unijnego. Beneficjent zobowiązuje się w szczególności do przestrzegania i stosowania:
 - 1) zasad polityk unijnych, które są dla niego wiążące, w tym przepisów dotyczących konkurencji, pomocy publicznej, udzielania zamówień publicznych, ochrony środowiska, oraz polityki równych szans;
 - 2) wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, o których mowa w art. 2 pkt 32 ustawy. Beneficjent jest zobowiązany do stosowania wytycznych w wersji obowiązującej na dzień dokonywania odpowiedniej czynności lub operacji związanej z realizacją Projektu, chyba że inaczej określono w treści samych wytycznych;
 - 3) zasad programu pomocowego przyjętego rozporządzeniem z dnia w sprawie (Dz. U.)/decyzji Komisji Europejskiej z dnia ... nr ... w sprawie zatwierdzenia pomocy indywidualnej/...¹¹;
2. Beneficjent oświadcza, że zapoznał się z treścią wytycznych, o których mowa w ust. 1 pkt 2. O miejscu publikacji, zmianie oraz terminie, od którego wytyczne lub ich zmiany powinny być stosowane, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego informuje w komunikacie zamieszczonym w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.
3. W przypadku, gdy ogłoszona w trakcie realizacji Projektu (po zawarciu Umowy) wersja *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, aktualna na dzień dokonywania oceny wydatku (np. podczas weryfikacji wniosku o płatność Beneficjenta lub kontroli), wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla Beneficjenta, do oceny kwalifikowalności wydatków, stosuje się wersję ww. wytycznych obowiązującą na dzień dokonywania oceny wydatku. W przypadku wprowadzenia korzystnych dla Beneficjenta zmian w warunkach kwalifikowalności wydatków, które mogą mieć wpływ na wynik oceny kwalifikowalności już poniesionych i ocenionych wydatków, do czasu zatwierdzenia ostatecznego wniosku o płatność Beneficjenta w Projekcie, Beneficjent może wystąpić o ponowną ocenę

¹⁰ Wykreślić w przypadku gdy umowę zawiera IP.

¹¹ Uzupełnić właściwe i wykreślić pozostałe lub wykreślić całą klauzulę, jeśli w działaniu nie występuje pomoc publiczna

kwalfikowalności wydatków zgodnie z obowiązującymi na chwilę ponownej oceny, bardziej korzystnymi warunkami. Niezależnie od powyższego, ostateczna decyzja w przedmiocie ponownej oceny kwalfikowalności wydatków w oparciu o bardziej korzystne warunki należy do Instytucji Wdrażającej.

Do oceny prawidłowości umów zawartych w ramach realizacji Projektu w wyniku przeprowadzonych postępowań, w tym postępowań przeprowadzonych zgodnie z wymogami określonymi w podrozdziale 6.5 *Wytycznych w zakresie kwalfikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, stosuje się wersję ww. wytycznych obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania¹², które zakończyło się zawarciem danej umowy. W przypadku wprowadzenia korzystnych dla Beneficjenta zmian w warunkach kwalfikowalności wydatków, do czasu zatwierdzenia ostatniego wniosku o płatność beneficjenta w Projekcie, IZ może wydać zgodę na obniżenie lub odstąpienie od nałożenia korekty finansowej za naruszenie wymogów określonych w ww. wytycznych, właściwych dla oceny prawidłowości umów. Ostateczna decyzja w przedmiocie wydania zgody (lub jej braku) należy do IZ.

4. Beneficjent zobowiązuje się zrealizować Projekt zgodnie z:
 - 1) wnioskiem o dofinansowanie;
 - 2) Opistem Projektu, stanowiącym **załącznik nr 4** do Umowy określającym m.in. zakres rzeczowy Projektu,;
 - 3) Harmonogramem Projektu;
 - 4) Decyzją Komisji Europejskiej, wraz z aneksami, zwaną dalej „Decyzja KE”, stanowiącą **załącznik nr 5** do Umowy¹³.
5. Zmiana warunków realizacji Projektu, która powodowałaby niezgodność Projektu z wnioskiem o dofinansowanie, wymaga zgody Instytucji Wdrażającej, wyrażonej nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalfikowane w całości lub w części. Wniosek o zmianę sporządzany jest w formie pisemnej.
6. Zmiana warunków realizacji Projektu, która powodowałaby niezgodność z postanowieniami Umowy w zakresie:
 - 1) zwiększenia wartości dofinansowania Projektu określonej w Umowie,
 - 2) zmiany terminu zakończenia okresu realizacji Projektu,
 - 3) zmniejszenia wartości lub zmiany roku osiągnięcia wartości docelowej wskaźników określonych **w załączniku nr 8** do Umowy jako efekt ekologiczny,wymaga zgody Instytucji Wdrażającej i IP, wyrażonej nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalfikowane w całości lub części oraz aneksowania Umowy. W pozostałym zakresie zmiany warunków realizacji Projektu wymagają zgody Instytucji Wdrażającej, wyrażonej nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalfikowane w całości lub części i aneksowania Umowy i nie wymagają zgody IP. Wniosek o zmianę należy złożyć w formie pisemnej.
7. Zmiany w zakresie wskaźników zawartych w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie wymagają każdorazowo zgody Instytucji Wdrażającej, wyrażonej nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalfikowane w całości lub części a w przypadku o którym mowa w ust.

¹² Pojęcie „wszczęcia postępowania” jest rozumiane w taki sposób, w jaki definiują je właściwe *Wytyczne w zakresie kwalfikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*.

¹³Dotyczy jedynie projektów dużych w rozumieniu art. 100 rozporządzenia nr 1303/2013. W pozostałych przypadkach należy wykreślić.

6 również zgody IP, oraz aneksowania Umowy. Możliwości wydania zgody na takie zmiany oceniane są każdorazowo z uwzględnieniem zasad weryfikacji wykonania efektów rzeczowych projektu określonych w § 11. W określonych tam przypadkach zgoda skutkować może, zgodnym z zasadą proporcjonalności, pomniejszeniem dofinansowania. Wniosek o zmianę należy złożyć w formie pisemnej.

- 7a Zmiana działań informacyjno-promocyjnych, określonych w **załączniku nr 4** Opis Projektu, nie wymaga aneksowania Umowy. Wystarczające jest wyrażenie zgody na tę zmianę przez Instytucję Wdrażającą, nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane w całości lub części. Wniosek o zmianę sporządzany są w formie pisemnej.
8. Zmiana terminów wynikających z Harmonogramu Projektu lub Harmonogramu uzyskiwania pozwoleń na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych (jak również innych analogicznych decyzji administracyjnych)¹⁴ nie powodująca wydłużenia okresu realizacji Projektu:
- 1) do 3 miesięcy może wystąpić jednorazowo i nie wymaga zgody Instytucji Wdrażającej,
 - 2) każda kolejna zmiana terminów o okres do 3 miesięcy lub powyżej 3 miesięcy wymaga zgody Instytucji Wdrażającej, wyrażonej nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane w całości lub części.

Zmiana powinna być przez Beneficjenta uzasadniona i nie wymaga aneksowania Umowy. Instytucja Wdrażająca ustosunkowuje się do zmian zaproponowanych przez Beneficjenta bez zbędnej zwłoki, uzasadniając swoje stanowisko w razie odmowy ich uwzględnienia. Wniosek o zmianę sporządzany jest w formie pisemnej.

9. Zmiana terminów wynikających z Harmonogramu Projektu lub Harmonogramu uzyskiwania pozwoleń na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych (jak również innych analogicznych decyzji administracyjnych)¹⁵, która powodowałaby wydłużenie okresu realizacji Projektu, wymaga zgody Instytucji Wdrażającej, wyrażonej nie później, niż na etapie zatwierdzania wniosku o płatność obejmującego tę zmianę, pod rygorem uznania wydatków za niekwalifikowane w całości lub części, po uzyskaniu przez Instytucję Wdrażającą pozytywnej opinii IP. Wniosek o zmianę należy złożyć w formie pisemnej.
10. Zmiana terminów wynikających z Harmonogramu Projektu lub Harmonogramu uzyskiwania pozwoleń na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych¹⁶, o której mowa w ust 9 wymaga aneksowania Umowy, w tym odpowiedniej zmiany § 7 ust. 2.
11. Zmiana warunków realizacji Projektu określonych w Decyzji KE, wymaga zgody Instytucji Wdrażającej, IP, IZ oraz Komisji Europejskiej i wymaga aneksowania Umowy Wniosek o zmianę należy złożyć w formie pisemnej¹⁷.
12. Nie jest dopuszczalna zmiana Umowy w zakresie warunków realizacji Projektu lub wskaźników, w rezultacie której Projekt przestałby spełniać kryteria wyboru projektów, według których był oceniany, zawarte w dokumencie *Kryteria wyboru projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* stanowiącym załącznik nr 3 do SzOOP POIiŚ 2014-2020.
13. Nie jest dopuszczalna zmiana Umowy w zakresie warunków realizacji Projektu lub wskaźników, której rezultatem byłoby nieprzyznanie Projektowi dofinansowania w czasie, gdy Projekt podlegał ocenie w ramach procedury wyboru projektów.

¹⁴Dotyczy sytuacji, w których zastosowanie ma § 4a.

¹⁵Dotyczy sytuacji, w których zastosowanie ma § 4a.

¹⁶Dotyczy sytuacji, w których zastosowanie ma § 4a.

¹⁷ Dotyczy projektów dużych w rozumieniu art. 100 rozporządzenia nr 1303/2013 w odniesieniu do których wydana została Decyzja KE.

Zmiana taka jest dopuszczalna o ile Projektowi w zmienionym zakresie przyznano by dofinansowanie według stanu na dzień zakończenia oceny zmienionego zakresu Projektu.

14. Niewykonanie wskaźnika w projekcie może stanowić przesłankę do stwierdzenia nieprawidłowości oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej. Zasady określone w § 11 regulują stosowany przez Instytucję Wdrażającą sposób weryfikacji wykonania wskaźników Projektu.
15. Beneficjent realizuje Projekt zgodnie z własnymi procedurami kontroli wewnętrznej adekwatnymi do wielkości podmiotu i rodzaju projektu, zgodnymi z zasadami obowiązującymi w systemie realizacji PO IiŚ. Zmiany procedur w zakresie zawierania umów związanych z realizacją projektu wymagają akceptacji Instytucji Wdrażającej.
16. Beneficjent zobowiązuje się wprowadzić i stosować w trakcie realizacji Projektu jak i okresie zachowania trwałości Projektu, o którym mowa w art. 71 rozporządzenia nr 1303/2013 odpowiednie działania zapobiegające konfliktowi interesów w rozumieniu art. 57 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. U. UE. L. 2012.298.1 z dnia 26 października 2012 r.). W przypadku zidentyfikowania konfliktu interesów lub podejrzenia konfliktu interesów Beneficjent informuje o tym fakcie Instytucję Wdrażającą w terminie 7 dni od dnia powzięcia informacji o okolicznościach powodujących lub mogących powodować konflikt interesów, wskazując w zawiadomieniu podjęte środki zaradcze mające na celu zapobieżenie ewentualnej szkodzi lub naprawienie szkody spowodowanej przez konflikt interesów.
17. Beneficjent zobowiązuje się do stosowania wysokich standardów uczciwości i etycznego postępowania we wszystkich procesach związanych z realizacją Projektu.
18. W terminie ... dni od dnia zawarcia Umowy Beneficjent zobowiązuje się upublicznić, co najmniej na swojej stronie internetowej, informacje o funkcjonowaniu mechanizmu umożliwiającego sygnalizowanie o potencjalnych nieprawidłowościach lub nadużyciach finansowych, tj. opracowanego i udostępnionego przez IZ narzędzia informatycznego umożliwiającego przekazanie informacji o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości lub nadużycia finansowego w szczególności poprzez:
 - a) specjalny adres e-mail lub
 - b) elektroniczny system zgłoszeń za pośrednictwem dedykowanej strony internetowej.
19. Beneficjent zobowiązany jest do poinformowania swoich pracowników zaangażowanych w realizację Projektu o funkcjonowaniu mechanizmu o którym mowa w ust. 18. Beneficjent zobowiązany jest zaniechać podejmowania działań odwetowych wobec swoich pracowników, wykonawców jak również innych osób powiązanych z realizowanym Projektem, które skorzystały z mechanizmu o którym mowa w ust. 18 i w dobrej wierze przekazały informację o możliwości wystąpienia nieprawidłowości lub nadużycia finansowego.
20. Beneficjent jest zobowiązany do rzetelnego oszacowania ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych w związku z realizacją projektu oraz opracowania skutecznych i proporcjonalnych środków przeciwdziałania wystąpieniu nadużyć finansowych
21. Instytucja Wdrażająca może weryfikować działania podejmowane przez Beneficjenta o których mowa w ust. 16-20 W przypadku stwierdzenia, że podejmowane działania i środki nie są wystarczające w stosunku do stwierdzonego ryzyka Instytucja Wdrażająca może zobowiązać Beneficjenta do zastosowania dodatkowych środków niezbędnych do ograniczenia przedmiotowego ryzyka.
22. Beneficjent informuje Instytucję Wdrażającą, w terminie 14 dni od dnia zawarcia Umowy, o ustanowieniu Pełnomocnika ds. Projektu, który będzie osobą właściwą do reprezentowania Beneficjenta w kontaktach z Instytucją Wdrażającą w sprawach

związanych z realizacją Umowy. Beneficjent niezwłocznie informuje o zmianie Pełnomocnika ds. Projektu.

23. Beneficjent zobowiązany jest do przekazywania Instytucji Wdrażającej lub podmiotom przez nią wskazanym, na każde jej wezwanie, wszelkich informacji i wyjaśnień związanych z realizacją Projektu, w tym także do przedkładania oryginałów dokumentów lub ich poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii, w szczególności dokumentów rozliczeniowych dotyczących wydatków kwalifikowalnych, w terminach wskazanych przez Instytucję Wdrażającą.
24. Strony zobowiązują się do udzielania bez zbędnej zwłoki pisemnych odpowiedzi na wszelkie wzajemne zapytania i wystąpienia dotyczące realizacji Umowy.
25. Beneficjent nie może przenieść na inny podmiot praw lub obowiązków wynikających z Umowy bez zgody uprzedniej Instytucji Wdrażającej. Wniosek i stanowisko w sprawie zgody Instytucji Wdrażającej sporządzane są w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
26. Beneficjent ponosi wyłączną odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody powstałe w związku z realizacją Projektu. Ilekroć osoba trzecia wystąpi z roszczeniem wobec Instytucji Wdrażającej, IP lub IZ Beneficjent zobowiązuje się zwolnić Instytucję Wdrażającą, IP lub IZ z odpowiedzialności.
27. Niezależnie od tego, czy Beneficjent upoważni inny podmiot do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, Beneficjent zawsze pozostaje jedynym podmiotem odpowiedzialnym za realizację Projektu względem Instytucji Wdrażającej, uprawnionym do kontaktowania się z Instytucją Wdrażającą oraz składania wniosków o płatność i otrzymywania dofinansowania.
28. W celu wydania upoważnienia do wystawiania zleceń płatności podmiotowi upoważnionemu do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych Beneficjent zobowiązany jest przekazać Instytucji Wdrażającej, w drodze wniosku w formie pisemnej, informację zawierającą dane identyfikujące ten podmiot (nazwa podmiotu, siedziba, adres, REGON, NIP) oraz każdorazowo informacje na temat zmian tych danych. Postanowienie § 22 ust. 7 stosuje się odpowiednio.

§ 4a.¹⁸

Wymogi związane z ochroną środowiska

1. Beneficjent zobowiązuje się do doręczenia Instytucji Wdrażającej kopii następujących dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem przez osoby (organy) uprawnione do reprezentowania Beneficjenta:
 - a) pozwolenia na budowę/pozwoleń na budowę/decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, zwanych dalej „decyzją budowlaną”¹⁹,
 - b) streszczenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w języku niespecjalistycznym, a na żądanie Instytucji Wdrażającej całego raportu,
 - c) opinii organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
 - d) opinii właściwego Dyrektora Urzędu Morskiego – gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim,
 - e) postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska uzgadniającego decyzję budowlaną,
 - f) informacji na temat podania do publicznej wiadomości przez organ decyzji budowlanej.

¹⁸ Wykreślić paragraf jeśli nie dotyczy.

¹⁹ Wykreślić w zależności od liczby i rodzaju decyzji

spełniających wymogi ponownej oceny oddziaływania na środowisko określone w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą OOS”, w terminie/-ach określonym/-ych w Harmonogramie uzyskiwania pozwoleń na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych, stanowiącym **załącznik nr 6** do Umowy.

2. Instytucja Wdrażająca zobowiązuje się do niezwłocznej weryfikacji zgodności otrzymanej kopii dokumentacji, o której mowa w ust. 1 z wymogami ustawy OOS. Instytucja Wdrażająca zobowiązuje się powiadomić Beneficjenta o wynikach weryfikacji nie później niż w terminie ... dni od dnia otrzymania kopii dokumentacji.
3. W przypadku stwierdzenia przez Instytucję Wdrażającą uchybień w uzyskanej przez Beneficjenta decyzji budowlanej skutkującej stwierdzeniem jej niezgodności z ustawą OOS, Instytucja Wdrażająca zobowiązuje się wskazać rodzaj uchybienia oraz wezwać Beneficjenta do jego usunięcia w terminie wskazanym przez Instytucję Wdrażającą.
4. Instytucja Wdrażająca wstrzymuje rozliczenie dofinansowania, o którym mowa w § 6 ust. 1 Umowy, w zakresie wydatków związanych z pracami budowlanymi realizowanymi na podstawie decyzji budowlanej do czasu potwierdzenia przez Instytucję Wdrażającą zgodności uzyskanej przez Beneficjenta decyzji budowlanej z wymogami ustawy OOS.
5. W przypadku nedoręczenia Instytucji Wdrażającej dokumentów o których mowa w ust. 1 lub nieusunięcia uchybień o których mowa w ust. 3 Instytucja Wdrażająca może odstąpić od Umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności odpowiednio w terminie ... od dnia:
 - a) upływu terminu/-ów określonego/-ych w Harmonogramie uzyskiwania pozwoleń na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych; lub
 - b) bezskutecznego upływu terminu określonego w wezwaniu o którym mowa w ust. 3 nie później jednak niż do dnia 31.12.2023 r.

§ 4a²⁰

Wymogi związane z ochroną środowiska

1. Jeżeli na etapie prowadzonego postępowania w sprawie wydania pozwolenia/pozwoleń na budowę/decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej²¹, zwanych dalej „decyzją budowlaną”, wystąpi obowiązek przeprowadzenia ponownej oceny oddziaływania na środowisko, o którym mowa w art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą OOS”, Beneficjent zobowiązuje się do doręczenia Instytucji Wdrażającej kopii następujących dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem przez osoby (organy) uprawnione do reprezentowania Beneficjenta:
 - a) decyzji budowlanej,
 - b) streszczenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w języku niespecjalistycznym, a na żądanie Instytucji Wdrażającej całego raportu,
 - c) opinii organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
 - d) opinii właściwego Dyrektora Urzędu Morskiego – gdy przedsięwzięcie jest realizowane na obszarze morskim

²⁰ Wykreślić paragraf jeśli nie dotyczy.

²¹ Wykreślić w zależności od liczby i rodzaju decyzji

- e) postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska uzgadniającego decyzję budowlaną,
- f) informacji na temat podania do publicznej wiadomości przez organ decyzji budowlanej

spełniających wymogi określone w ustawie OOS, w terminie/-ach określonym/-ych w Harmonogramie uzyskiwania pozwoleń na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych, stanowiącym **załącznik nr 6** do Umowy.

2. Instytucja Wdrażająca zobowiązuje się do niezwłocznej weryfikacji zgodności otrzymanej kopii dokumentacji, o której mowa w ust. 1 z wymogami ustawy OOS. Instytucja Wdrażająca zobowiązuje się powiadomić Beneficjenta o wynikach weryfikacji nie później niż w terminie ... dni od dnia otrzymania kopii dokumentacji
3. W przypadku stwierdzenia przez Instytucję Wdrażającą uchybień w uzyskanej przez Beneficjenta decyzji budowlanej skutkującej stwierdzeniem jej niezgodności z ustawą OOS, Instytucja Wdrażająca zobowiązuje się wskazać rodzaj uchybienia oraz wezwać Beneficjenta do jego usunięcia w terminie wskazanym przez Instytucję Wdrażającą.
4. Instytucja Wdrażająca wstrzymuje rozliczenie dofinansowania, o którym mowa w § 6 ust. 1 Umowy, w zakresie wydatków związanych z pracami budowlanymi realizowanymi na podstawie decyzji budowlanej do czasu potwierdzenia przez Instytucję Wdrażającą zgodności uzyskanej przez Beneficjenta decyzji budowlanej z wymogami ustawy OOS.
5. W przypadku niedoręczenia Instytucji Wdrażającej dokumentów o których mowa w ust. 1 lub nieusunięcia uchybień o których mowa w ust. 3 Instytucja Wdrażająca może odstąpić od Umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności odpowiednio w terminie ... od dnia:
 - a. upływu terminu/-ów określonego/-ych w Harmonogramie uzyskiwania pozwoleń na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych; lub
 - b. bezskutecznego upływu terminu określonego w wezwaniu o którym mowa w ust. 3 nie później jednak niż do dnia 31.12.2023 r.

§ 5.

Wartość Projektu i źródła finansowania

1. Planowany całkowity koszt realizacji Projektu wynosi PLN (słownie: PLN).
2. Maksymalna kwota wydatków kwalifikowalnych wynosi PLN (słownie: PLN).
3. Wydatki wykraczające poza maksymalną kwotę wydatków kwalifikowalnych, określoną w ust. 2, w tym wydatki wynikające ze wzrostu kosztu całkowitego realizacji Projektu po zawarciu Umowy, są ponoszone przez Beneficjenta i są wydatkami niekwalifikowalnymi.
4. Beneficjent jest zobowiązany do zapewnienia sfinansowania wszelkich wydatków niekwalifikowalnych niezbędnych dla realizacji Projektu w pełnym zakresie.
5. W przypadku, w którym całkowity koszt kwalifikowalny Projektu przekroczy próg określony w rozporządzeniu nr 1303/2013 definiujący kwotę, od której projekt traktowany jest jako duży, Beneficjent zobowiązuje się niezwłocznie poinformować o tym fakcie Instytucję Wdrażającą i IP oraz na żądanie IP, w terminie przez nią wskazanym, uzupełnić wniosek o dofinansowanie o informacje wymagane dla dużego projektu²².

²² Dotyczy projektów innych niż duże w rozumieniu art. 100 rozporządzenia nr 1303/2013. w pozostałych przypadkach wykreślić.

6. W sytuacji, o której mowa w ust. 5, gdy Decyzja KE będzie negatywna, Umowa ulega rozwiązaniu z dniem doręczenia Decyzji KE Beneficjentowi. Postanowienia § 21 ust. 5 Umowy stosuje się odpowiednio²³.

§ 5a²⁴.

Partnerstwo publiczno-prywatne

1. Beneficjent zobowiązuje się do niezwłocznego powiadomienia Instytucji Wdrażającej o wyborze partnera prywatnego.
2. Beneficjent, po wyborze partnera prywatnego, zobowiązuje się do niezwłocznego dostarczenia do instytucji Wdrażającej zaktualizowanych dokumentów, tj. studium wykonalności, modelu finansowego oraz wszelkich zawartych umów potwierdzających posiadanie środków na współfinansowanie projektu (zarówno kosztu netto i brutto) w celu dokonania ich weryfikacji przez Instytucję Wdrażającą, a także dostarczenia wskazanych przez Instytucję Wdrażającą dokumentów niezbędnych do potwierdzenia dopuszczalności pomocy publicznej.
3. Instytucja Wdrażająca powiadomi Beneficjenta o weryfikacji złożonych dokumentów, o których mowa w ust. 2. W przypadku zaistnienia konieczności ponownego uzupełnienia lub poprawienia dokumentacji, o której mowa w ust. 2, Beneficjent zobowiązuje się do przedstawienia uzupełnionej lub poprawionej dokumentacji w terminie 14 dni od dnia doręczenia pisemnego wezwania Instytucji Wdrażającej.
4. Instytucja Wdrażająca wstrzymuje rozliczenie dofinansowania, o którym mowa w § 6 ust. 1 Umowy, do czasu ostatecznego potwierdzenia pozytywnej weryfikacji dokumentacji, o której mowa w ust. 2, oraz uzgodnienia ostatecznego sposobu zabezpieczenia dotacji. Jeżeli dofinansowanie stanowi pomoc publiczną i wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej, pozytywna weryfikacja Instytucji Wdrażającej uzależniona będzie od wydania przez Komisję Europejską decyzji w sprawie zatwierdzenia pomocy indywidualnej, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 Umowy.
5. W przypadku negatywnej weryfikacji przez Instytucję Wdrażającą złożonej przez Beneficjenta dokumentacji, o której mowa w ust. 2, lub braku uzupełnienia lub poprawienia dokumentacji, o których mowa w ust. 3, Instytucja Wdrażająca może odstąpić od Umowy w formie pisemnej pod rygorem nieważności odpowiednio w terminie ... od dnia:
 - a) powiadomienia Beneficjenta o negatywnej weryfikacji złożonej przez niego dokumentacji,
 - b) bezskutecznego upływu terminu określonego w wezwaniu o którym mowa w ust. 3 zdanie 2 nie później jednak niż do dnia 31.12.2023 r.

§ 6.

Wysokość dofinansowania

1. Dofinansowanie przeznacza się na pokrycie 100% wydatków kwalifikowalnych poniesionych na realizację Projektu, jednak wysokość dofinansowania nie może przekroczyć kwoty.....PLN (słownie:.....), w tym % tytułem środków krajowych oraz% tytułem płatności.
2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości kwota wskazana w ust. 1 ulega pomniejszeniu o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo.

²³ Dotyczy projektów innych niż duże w rozumieniu art. 100 rozporządzenia nr 1303/2013. w pozostałych przypadkach wykreślić.

²⁴ Postanowienie dotyczy projektów realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. W pozostałych przypadkach należy wykreślić.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 Instytucja Wdrażająca dokona niezwłocznie ponownego obliczenia maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych, o której mowa w § 5 ust. 2. Strony oświadczają, że zmiana wysokości maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych dokonywana jest w tym przypadku w drodze jednostronnego oświadczenia woli Instytucji Wdrażającej, które jest wiążące dla Beneficjenta. Instytucja Wdrażająca poinformuje Beneficjenta w formie pisemnej o zmianie wysokości maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych wzywając go jednocześnie do odpowiedniej zmiany Harmonogramu Projektu.

§ 7.

Kwalifikowalność wydatków

1. Warunkiem uznania wydatków za kwalifikowalne jest poniesienie ich przez Beneficjenta lub inny podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, wskazany w Załączniku pn. Opis Projektu (a jeśli podmiot ten nie jest upoważniony do ponoszenia wydatków w przyszłości także podmiot wskazany we wniosku o dofinansowanie) i zaakceptowany przez Instytucję Wdrażającą, w związku z realizacją Projektu, zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy oraz *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020 oraz SzOOP POIiŚ 2014-2020*. Dokonując oceny kwalifikowalności wydatków ponoszonych przez podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, warunki kwalifikowalności wydatków skierowane do Beneficjenta stosuje się odpowiednio także do podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych.
2. Okres kwalifikowania wydatków rozpoczyna się w dniu i kończy się w dniu
3. Beneficjent zobowiązany jest zakończyć realizację zakresu rzeczowego Projektu, wynikającego z wniosku o dofinansowanie i Harmonogramu Projektu oraz rozpocząć fazę operacyjną Projektu w okresie kwalifikowania wydatków, o którym mowa w ust. 2 oraz przedłożyć wniosek o płatność końcową w terminie do 30 dni po upływie tego okresu.
4. Wydatki poniesione poza okresem kwalifikowania wydatków nie będą uznane za kwalifikowalne.
5. Podatek od towarów i usług (VAT) może być uznany za wydatek kwalifikowalny, po spełnieniu warunków określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* oraz pod warunkiem, że Beneficjent ani żaden inny podmiot zaangażowany w realizację Projektu (w szczególności partner lub podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych) nie prowadzi działalności opodatkowanej VAT w obszarze, którego dotyczy Projekt, a ponadto w ramach Projektu nie jest wytwarzana infrastruktura, którą Beneficjent, lub inny podmiot, mógłby wykorzystywać w ramach działalności objętej VAT.

W przypadku, gdy VAT w Projekcie podlega odliczeniu częściowemu według proporcji ustalonej zgodnie z właściwymi przepisami²⁵, VAT [w całości stanowi wydatek niekwalifikowalny/ stanowi wydatek niekwalifikowalny w części która może być odliczona²⁶].²⁷

/5 Podatek od towarów i usług (VAT) jest wydatkiem niekwalifikowalnym.²⁸

²⁵ Zgodnie z brzmieniem ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1221), sytuacje takie zostały przewidziane w art. 86 ust. 2a, art. 86 ust. 7b oraz art. 90 ust 1 i 2 tejszej ustawy.

²⁶ Właściwa IP/IW podejmuje decyzję o wyborze jednego z dwóch zaproponowanych rozwiązań.

²⁷ Postanowienie dla działania 2.1, 2.4

²⁸ Postanowienie dla działania 2.2, 2.3

/5 Podatek od towarów i usług (VAT) może być uznany za wydatek kwalifikowalny, po spełnieniu warunków określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* oraz pod warunkiem, że Beneficjent ani żaden inny podmiot zaangażowany w realizację Projektu (w szczególności partner lub podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych) nie prowadzi działalności opodatkowanej VAT w obszarze, którego dotyczy Projekt.

W przypadku, gdy VAT w Projekcie podlega odliczeniu częściowemu według proporcji ustalonej zgodnie z właściwymi przepisami²⁹, VAT *[w całości stanowi wydatek niekwalifikowalny/ stanowi wydatek niekwalifikowalny w części która może być odliczona*³⁰].³¹

6. Jeżeli zgodnie z ust. 5³², VAT może stanowić wydatek kwalifikowalny w Projekcie, po spełnieniu warunków określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, to:
 - a) w przypadku, gdy na dzień zawierania Umowy VAT spełnia warunki kwalifikowalności i jest deklarowany jako wydatek kwalifikowalny w Projekcie, przy zawieraniu Umowy Beneficjent potwierdza ten fakt składając oświadczenie stanowiące **załącznik nr 7** do Umowy,
 - b) w przypadku, gdy na dzień zawierania Umowy VAT nie spełnia warunków kwalifikowalności lub nie jest deklarowany jako wydatek kwalifikowalny w Projekcie, po spełnieniu warunków kwalifikowalności, Beneficjent jest zobowiązany złożyć oświadczenie stanowiące **załącznik nr 7** do Umowy nie później niż do czasu złożenia do Instytucji Wdrażającej pierwszego wniosku o płatność zawierającego VAT deklarowany jako wydatek kwalifikowalny.

Jeżeli w Projekcie wskazano inny podmiot/inne podmioty do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych niż Beneficjent, oświadczenie należy złożyć w odniesieniu do każdego podmiotu.

7. Z zastrzeżeniem ust 8 i 9, ujemne różnice kursowe nie są kwalifikowalne. Dodatkowo różnice kursowe nie są traktowane jako przychód w Projekcie i nie mają wpływu na kwoty wydatków kwalifikowalnych wykazywane we wnioskach o płatność Beneficjenta.
8. W przypadku faktur wyrażonych w walucie innej niż PLN, jako wydatek kwalifikowalny należy uznać faktyczny rozchód środków pieniężnych odzwierciedlony w księgach rachunkowych Beneficjenta, zgodnie z przepisami krajowymi w zakresie rachunkowości oraz przepisami w zakresie VAT.
9. W przypadku rozliczania, jako kwalifikowalne wydatków finansowanych z zaliczek wypłacanych pracownikom Beneficjenta w celu odbycia delegacji zagranicznej, za kwalifikowalną może być uznana kwota faktycznie wykorzystanej zaliczki, po kursie z dnia wypłaty zaliczki.
10. Wszelkie zmiany w zakresie podmiotów, które mogą ponosić wydatki kwalifikowalne, wymagają zmiany Umowy. Instytucja Wdrażająca nie wyrazi zgody na ww. zmianę w szczególności w przypadku, gdy proponowane zasady realizacji części lub całości Projektu nie będą gwarantowały prawidłowego wykonania obowiązków wynikających z Umowy.

²⁹ Zgodnie z brzmieniem ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1221), sytuacje takie zostały przewidziane w art. 86 ust. 2a, art. 86 ust. 7b oraz art. 90 ust 1 i 2 teże ustawy.

³⁰ Instytucja Wdrażająca podejmuje decyzję o wyborze jednego z dwóch zaproponowanych rozwiązań.

³¹ Postanowienie dla działania 2.5

³² Postanowienie dotyczy działania 2.1, 2.4, 2.5.

11. W zakresie realizacji obowiązków wynikających z Umowy, Beneficjent ponosi odpowiedzialność za działania i zaniechania podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych jak za działania lub zaniechania własne.
12. Warunkiem koniecznym uznania wydatków poniesionych na przygotowanie Projektu za kwalifikowalne jest ich szczegółowe opisanie oraz uzasadnienie we wniosku o dofinansowanie oraz uwzględnienie w załączniku nr 7 Opis Projektu. W przypadku braku opisanie tych wydatków we wniosku o dofinansowanie możliwe jest ich uwzględnienie w Opisie Projektu, pod warunkiem zgodności z § 4 ust. 5-6, 8, 11-13 a jeśli uwzględnienie tych wydatków w Opisie Projektu powodowałoby konieczność zmiany innego załącznika do Umowy, także z uwzględnieniem postanowień właściwych dla jego zmiany.
13. Szczegółowe warunki kwalifikowalności kosztów pośrednich, nadzoru nad robotami budowlanymi oraz wkładu niepieniężnego określone zostały w **załączniku nr 10** do Umowy.
14. W przypadku ustanowienia podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych Beneficjent zobowiązany jest do przedłożenia Instytucji Wdrażającej porozumienia/umowy zawartego/zawartej między Beneficjentem a podmiotem upoważnionym do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, określającego/określającej sposób realizacji Projektu (m.in. podział obowiązków, finansowanie) w terminie ... od dnia zawarcia Umowy. Beneficjent zobowiązany jest każdorazowo do przedłożenia Instytucji Wdrażającej zmiany porozumienia/umowy w terminie ... dni od dnia dokonania zmiany. Do czasu przedłożenia pierwszej wersji porozumienia/umowy, wydatki poniesione przez wskazany w Umowie podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych nie będą mogły być uznane za wydatki kwalifikowalne.³³.

§ 8.

Warunki dofinansowania

1. Beneficjent przekazuje Instytucji Wdrażającej dwa razy w roku kalendarzowym aktualny Harmonogram Projektu lub potwierdzenie aktualności Harmonogramu Projektu wg stanu na 30 czerwca oraz 31 grudnia, w terminie 7 dni od upływu powyższych terminów.
2. Beneficjent niezwłocznie przekazuje Instytucji Wdrażającej zaktualizowany Harmonogram Projektu w następujących przypadkach:
 - 1) po otrzymaniu Decyzji KE³⁴ lub decyzji IP zmieniającej wartość lub okres realizacji Projektu,
 - 2) po zawarciu z wykonawcą umowy dla zadania objętego Projektem,
 - 3) po zmianie umowy, o której mowa w pkt 2, w zakresie rzeczowym lub finansowym.
3. Beneficjent jest zobowiązany do dołożenia należytej staranności, aby wszelkie dane finansowe przekazywane Instytucji Wdrażającej były zgodne z Harmonogramem Projektu.
4. Warunkiem rozliczenia dofinansowania jest zatwierdzenie przez Instytucję Wdrażającą poniesionych przez Beneficjenta wydatków kwalifikowalnych. W tym celu, z zastrzeżeniem § 9 ust. 3, Beneficjent jest zobowiązany do składania za pośrednictwem SL2014 wniosków o płatność w terminach i na warunkach określonych w *Zaleceniach w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta w ramach Programu Operacyjnego*

³³ Postanowienie należy usunąć w przypadku, gdy w Projekcie nie jest ustanawiany podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych, oraz w przypadku gdy podmiotem upoważnionym jest podmiot wskazany we wniosku o dofinansowanie, który nie będzie ponosić wydatków kwalifikowalnych w przyszłości tj. po zawarciu Umowy o dofinansowanie.

³⁴ Dotyczy projektów dużych w rozumieniu art. 100 rozporządzenia nr 1303/2013, w odniesieniu do których wydana została Decyzja KE.

*Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*³⁵ oraz złożenia wniosku o płatność końcową w terminie, o którym mowa w § 7 ust. 3. Beneficjent oświadcza, że zapoznał się z treścią Zaleceń o których mowa w zdaniu poprzedzającym oraz zobowiązuje się do ich stosowania i przestrzegania.

5. W przypadku, gdy z powodów technicznych złożenie wniosku o płatność za pośrednictwem SL2014 nie jest możliwe, w celu rozliczenia wydatków Beneficjent składa do Instytucji Wdrażającej wniosek o płatność na zasadach określonych w *Zaleceniach w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*.
6. Instytucja Wdrażająca weryfikuje wniosek o płatność oraz załączone do niego dokumenty w terminie 60 dni³⁶ od dnia ich otrzymania. W razie złożenia wniosku lub załączników do wniosku zawierających błędy lub niekompletnych Beneficjent jest zobowiązany, na wezwanie Instytucji Wdrażającej, do złożenia poprawionych dokumentów lub uzupełnienia wskazanych braków w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. W takim przypadku termin do weryfikacji wniosku oraz załączonych do niego dokumentów biegnie na nowo, licząc od dnia złożenia poprawionych lub uzupełnionych dokumentów. Całkowity czas weryfikacji kompletnego (ostatecznego) i prawidłowego wniosku o płatność wraz z załączonymi do niego dokumentami nie może przekroczyć 90 dni od dnia ich otrzymania.
7. Zatwierdzenie wniosku o płatność końcową następuje pod warunkiem zrealizowania pełnego zakresu rzeczowego Projektu, przeprowadzenia przez Instytucję Wdrażającą kontroli na zakończenie realizacji Projektu, której wyniki potwierdzą zrealizowanie Projektu zgodnie z postanowieniami Umowy i decyzji o dofinansowaniu.
8. W przypadku, gdy realizowany przez Beneficjenta Projekt generuje dochody, pochodzące ze źródeł nieuwzględnionych przy sporządzaniu analizy finansowej na potrzeby ustalenia poziomu dofinansowania Projektu, pomniejszenie należnego dofinansowania następuje na warunkach określonych w *Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020*.
9. W przypadku, gdy Projekt realizowany przez Beneficjenta, w okresie trzech lat od zakończenia okresu realizacji Projektu lub do terminu na złożenie dokumentów dotyczących zamknięcia PO liŚ, w zależności od tego, który termin nastąpił wcześniej, wygenerował dochód którego nie można obiektywnie określić z wyprzedzeniem, w rozumieniu art. 61 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, Beneficjent zobowiązany jest zwrócić część dochodu proporcjonalnie do kwoty dofinansowania na warunkach określonych w *Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020*.
10. W przypadku, gdy w okresie realizacji Projektu wystąpią dochody, które nie zostały wzięte pod uwagę w czasie zatwierdzania Projektu, pomniejszenie należnego dofinansowania następuje na warunkach określonych w art. 65 ust. 8 rozporządzenia nr 1303/2013.
11. Instytucja Wdrażająca dokonuje oceny kwalifikowalności wydatków. Wydatki poniesione niezgodnie z postanowieniami Umowy lub *Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz SzOOP POLiŚ 2014-2020* są niekwalifikowalne. W uzasadnionych przypadkach, gdy w ocenie Instytucji Wdrażającej uznanie wydatku w całości za niekwalifikowalny jest nieproporcjonalne do wagi naruszenia, Instytucja Wdrażająca może uznać wydatek za częściowo kwalifikowalny. Instytucja Wdrażająca ma prawo oceny jaką wagę ma naruszenie warunków kwalifikowalności wydatków i ustala na tej podstawie wysokość kwoty, która

³⁵ Treść Zaleceń dostępna na stronie www.pois.gov.pl

³⁶ Wskazany termin nie dotyczy weryfikacji wniosku o płatność końcową

powinna być uznana za niekwalifikowalną. Oświadczenie o uznaniu wydatku za niekwalifikowalny w całości lub w części wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej Instytucja Wdrażająca przekaze Beneficjentowi. Stanowisko Instytucji Wdrażającej w powyższym zakresie będzie wiążące dla Beneficjenta.

12. Stosowanie stawek procentowych korekt finansowych o niższej niż maksymalna dla danej nieprawidłowości wysokości nie jest możliwe w stosunku do podmiotów, które mimo otrzymania wyniku kontroli lub audytu dotyczącego projektów realizowanych przez te podmioty w ramach jednego programu operacyjnego, stwierdzających wystąpienie nieprawidłowości, powtórnie popełniają taką samą nieprawidłowość w postępowaniach wszczętych po dacie otrzymania wyniku kontroli lub audytu.
13. W przypadku zaistnienia podejrzenia naruszenia prawa lub postanowień Umowy (w tym w przypadku podejrzenia nadużycia finansowego) w związku z m.in. przygotowaniem, wyborem lub realizacją Projektu przez którykolwiek z podmiotów biorących udział w przygotowaniu, wyborze lub realizacji Projektu, Instytucja Wdrażająca może wstrzymać zatwierdzenie i rozliczenie wydatków kwalifikowalnych, do czasu wyjaśnienia, czy naruszenie ma wpływ na wysokość lub prawidłowość wydatków kwalifikowalnych w ramach Projektu lub prawidłowość przygotowania wyboru lub realizacji Projektu. W szczególności wstrzymanie zatwierdzenia i rozliczenia wydatków kwalifikowalnych może mieć miejsce do czasu ostatecznego zakończenia postępowań prowadzonych przez odpowiednie organy ścigania lub inne uprawnione organy (np. Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych lub Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów) w zakresie przedmiotowego podejrzenia naruszenia jak również do czasu prawomocnego zakończenia postępowań sądowych. W uzasadnionych przypadkach, Instytucja Wdrażająca może uznać wydatki odnoszące się do tej części Projektu, której dotyczy podejrzenie naruszenia prawa lub postanowień Umowy za niekwalifikowalne. W takiej sytuacji ust. 14 stosuje się odpowiednio. Instytucja Wdrażająca jest uprawniona do pomniejszenia kwoty dofinansowania Projektu, o której mowa w § 6 ust. 1 o kwotę wydatków, które zostały uznane za niekwalifikowalne.
14. W przypadku popełnienia nadużycia finansowego przy przygotowaniu, wyborze lub realizacji Projektu przez którykolwiek z podmiotów biorących udział w przygotowaniu, wyborze lub realizacji Projektu Instytucja Wdrażająca uznaje wydatki za niekwalifikowalne w całości lub części. W uzasadnionych przypadkach, gdy w ocenie Instytucji Wdrażającej uznanie wydatku w całości za niekwalifikowalny jest nieproporcjonalne do wagi naruszenia, Instytucja Wdrażająca może uznać wydatek za częściowo kwalifikowalny po dokonaniu oceny jaką wagę ma naruszenie prawa. Oświadczenie o uznaniu wydatku za niekwalifikowalny w całości lub w części wraz z uzasadnieniem w formie pisemnej Instytucja Wdrażająca przekaze Beneficjentowi. Stanowisko Instytucji Wdrażającej w powyższym zakresie będzie wiążące dla Beneficjenta
15. W przypadku zadeklarowania we wniosku o płatność zaliczki przekazanej przez Beneficjenta wykonawcy, Beneficjent jest zobowiązany do przedstawienia Instytucji Wdrażającej, dokumentów rozliczających udzieloną wykonawcy zaliczkę, wskazujących na wykonanie prac/usług/dostaw nią objętych, w terminie³⁷ Niewykazanie przez Beneficjenta wykonania prac/usług/dostaw objętych zadeklarowaną zaliczką oznacza, że wydatek w postaci zaliczki wypłaconej na rzecz wykonawcy nie może być uznany za wydatek kwalifikowalny.
16. Instytucja Wdrażająca nie ponosi odpowiedzialności za szkodę wynikającą ze wstrzymania zatwierdzenia i rozliczenia wydatków kwalifikowalnych lub uznania wydatków za niekwalifikowalne w trybach, o których mowa w ust. 11, 13 i 14 niniejszego paragrafu.

³⁷ Jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie procedury, w szczególności dotyczące zamykania projektów i POIŚ, wyznaczając ten termin, Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca uwzględnią terminy na rozliczenie zaliczki wynikające z umowy zawartej między beneficjentem a wykonawcą.

§ 9.

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Beneficjent zobowiązuje się przedstawiać Instytucji Wdrażającej wnioski o płatność w części dotyczącej stanu realizacji Projektu.
2. Wzór dokumentu o którym mowa w ust. 1, oraz terminy jego przekazania do Instytucji Wdrażającej zostały określone w *Zaleceniach w zakresie wzoru wniosku beneficjenta o płatność w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* oraz w *Wytycznych w zakresie gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020*.
3. W przypadku, gdy Beneficjent nie poniósł w danym okresie sprawozdawczym wydatków kwalifikowalnych, składa wnioski o płatność, w terminach wynikających z § 8 ust. 4, wypełniając go jedynie w części dotyczącej stanu realizacji Projektu.
4. Instytucja Wdrażająca monitoruje realizację Projektu, a w szczególności osiągnięcie wskaźników Projektu określonych w **załączniku nr 8** do Umowy.
5. Beneficjent jest zobowiązany do przedstawiania na żądanie Instytucji Wdrażającej dokumentów służących monitorowaniu postępów realizacji Projektu innych niż określone w ust. 1. Terminy przedstawiania, zakres i wzory tych dokumentów określa Instytucja Wdrażająca.
6. Beneficjent jest zobowiązany do stosowania w **załączniku nr 8** do Umowy, wnioskach o płatność wskaźników określonych w *Katalogu wskaźników obowiązkowych do monitorowania postępu rzeczowego projektów*, zwanego dalej „katalogiem”³⁸. Katalog może ulec zmianie po podpisaniu Umowy. Modyfikacja katalogu skutkuje obowiązkiem zmiany **załącznika nr 8** do Umowy.
7. Beneficjent jest zobowiązany, tam gdzie to możliwe, do przedstawiania wskaźników w podziale według płci, o ile dotyczą realizowanego Projektu.
8. Beneficjent niezwłocznie informuje Instytucję Wdrażającą o wystąpieniu wszelkich zagrożeń w realizacji Projektu oraz nieprawidłowościach.

§ 10.

Ewaluacja

W okresie realizacji Projektu oraz po jego zakończeniu w okresie 5 lat od zamknięcia PO liŚ, Beneficjent jest zobowiązany do współpracy z podmiotami upoważnionymi przez IZ, IP, Instytucję Wdrażającą lub Komisję Europejską do przeprowadzania ewaluacji Projektu. W szczególności Beneficjent jest zobowiązany do:

1. przekazywania tym podmiotom wszelkich informacji dotyczących Projektu we wskazanym zakresie,
2. uczestnictwa w wywiadach lub ankietach oraz badaniach ewaluacyjnych przeprowadzanych innymi metodami badawczymi.

§ 11.

Rzeczowe rozliczenie realizacji Projektu

1. Beneficjent jest zobowiązany przekazać do Instytucji Wdrażającej, wraz z wnioskiem o płatność końcową, wszelkie dokumenty potwierdzające wykonanie rzeczowe Projektu.

³⁸ Katalog dostępny na stronie internetowej: www.pois.gov.pl.

1a W celu potwierdzenia wykonania wskaźników produktu wyszczególnionych w **załączniku nr 8** do Umowy Beneficjent zobowiązany jest przedstawić Instytucji Wdrażającej w terminie do dnianastępujące dokumenty:

.....

1b. W celu potwierdzenia wykonania wskaźników rezultatu bezpośredniego wyszczególnionych w **załączniku nr 8** do Umowy Beneficjent zobowiązany jest przedstawić Instytucji Wdrażającej w terminie do dnianastępujące dokumenty:

.....

2. Osiągnięte wartości wskaźników produktu powinny zostać wykazane przez Beneficjenta najpóźniej we wniosku o płatność końcową. Informację na temat wartości wskaźników rezultatu bezpośredniego Beneficjent jest zobowiązany przekazać w terminie do 14 dni od momentu osiągnięcia wartości docelowej wskaźnika rezultatu bezpośredniego (w przypadku gdy na etapie sporządzania wniosku o płatność końcową wartość docelowa nie została lub została osiągnięta częściowo). Osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu bezpośredniego powinno nastąpić, co do zasady, nie później niż w terminie 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji Projektu. Na uzasadniony wniosek Beneficjenta termin ten za zgodą Instytucji Wdrażającej może ulec wydłużeniu. Wniosek o wydłużenie terminu i stanowisko Instytucji Wdrażającej są sporządzane w formie pisemnej.
3. Weryfikacja wykonania przez Projekt wskaźników postępu rzeczowego odbywa się zgodnie z zasadą proporcjonalności, co oznacza uprawnienie Instytucji Wdrażającej do pomniejszenia dofinansowania Projektu proporcjonalnie do stopnia niewykonania wskaźnika w przypadku braku wykonania, niepełnego wykonania lub nieterminowego wykonania wskaźnika.
4. Weryfikacji, o której mowa w ust. 3 dokonuje Instytucja Wdrażająca.
5. Zasadą proporcjonalności objęte są wskaźniki produktu (z wyłączeniem wskaźników produktu informacyjnych) oraz wskaźniki rezultatu bezpośredniego istotne dla realizacji celów interwencji. Poziom wykonania w Projekcie wskaźników informacyjnych nie stanowi przedmiotu rozliczenia z Beneficjentem.
6. Kategoryzacja wskaźników zawartych w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie w określone w ust. 5 grupy wskaźników odzwierciedlona jest w postanowieniach **załącznika nr 8** do Umowy.
7. Zastosowanie zasady proporcjonalności dla wskaźników rezultatu bezpośredniego istotnych dla realizacji celów interwencji odbywać się będzie każdorazowo z uwzględnieniem wpływu na osiągniętą przez Beneficjenta wartość docelową czynników zewnętrznych niepowiązanych bezpośrednio z wydatkami ponoszonymi w Projekcie.
8. Instytucja Wdrażająca jest uprawniona nie uwzględnić wpływu czynników zewnętrznych, o których mowa w ust. 7, jeżeli brak bądź niepełne wykonanie wskaźnika Projektu skutkuje brakiem bądź zagrożeniem realizacji wskaźnika programowego lub wskaźnika na poziomie Działania lub Poddziałania SzOOP POLiŚ 2014-2020. Zakres wskaźników programowych i wskaźników zamieszczonych w SzOOP POLiŚ 2014-2020 może ulegać przyszłym zmianom.
9. Na uzasadniony wniosek Beneficjenta Instytucja Wdrażająca jest uprawniona odstąpić od zastosowania zasady proporcjonalności, o której mowa w ust. 3.
10. W przypadkach braku bądź niepełnego wykonania wskaźnika, którego zaplanowana wartość docelowa była brana pod uwagę przy ocenie wniosku o dofinansowanie, Instytucja Wdrażająca weryfikuje, z zastosowaniem postanowień § 4 ust. 11 i 12 Umowy, czy pomimo niewykonania wskaźnika Projekt nadal spełnia kryteria rekomendujące do dofinansowania.

§ 12.

Procedura udzielania zamówień w ramach wydatków kwalifikowalnych

1. Beneficjent jest zobowiązany do udzielania zamówień w ramach wydatków kwalifikowalnych z uwzględnieniem postanowień Umowy, przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w tym w szczególności przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp”, w przypadku, gdy wymóg jej stosowania wynika z ustawy Pzp.
2. W przypadkach i na warunkach określonych w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014–2020*, Beneficjent jest zobowiązany do udzielania zamówień w ramach wydatków kwalifikowalnych z uwzględnieniem zasady konkurencyjności oraz wymogu dokumentowania rozeznania rynku.
3. W odniesieniu do umów finansowanych w ramach Projektu z innych źródeł niż EFRR lub FS, co do których instytucje przyznające te środki wymagają stosowania odrębnych procedur przetargowych, postanowienia ust. 1 i 2 nie wyłączają możliwości przeprowadzenia procedury udzielania zamówień w ramach wydatków kwalifikowalnych z uwzględnieniem wymogów stawianych przez te instytucje, o ile nie są one sprzeczne z polskim prawem.
4. Podstawową sankcją za naruszenie procedur udzielania zamówień, o których mowa w ust. 1 - 3, jest niekwalifikowalność wydatków. Warunki obniżania wartości korekt finansowych i wydatków poniesionych nieprawidłowo oraz stawki procentowe stosowane w procesie obniżania wartości korekt finansowych i wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień określają odrębne przepisy.³⁹
5. Warunki obniżania wartości korekt finansowych i wydatków poniesionych nieprawidłowo oraz stawki procentowe stosowane w procesie obniżania wartości korekt finansowych i wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 13 ustawy, mają zastosowanie do naruszeń procedur udzielania zamówień, które wystąpiły lub zostały wykryte zarówno po, jak i przed wejściem w życie tych przepisów. Zmiany warunków i stawek określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 24 ust. 13 ustawy obowiązują od daty wynikającej z właściwych przepisów wprowadzających te zmiany.
6. Beneficjent zapewnia, że w ramach Projektu zamówienia o charakterze zamówień sektorowych o wartości równej lub wyższej niż próg określony w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp udzielane przez:
 - a) podmioty, będące wykonawcami, o których mowa w pkt 1 – 4 art. 136 ust. 1 ustawy Pzp,
 - b) podmiot powiązany, o którym mowa w art. 136 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp,
 - c) podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności, o którym mowa w art. 136 ust. 3 ustawy Pzp

– jeżeli podmioty te udzielają takich zamówień w celu realizacji zamówień sektorowych, które zostały im udzielone w oparciu o wyłączenia wynikające z art. 136 ustawy Pzp, będą udzielane z analogicznym zastosowaniem procedur dotyczących udzielania zamówień sektorowych, w szczególności zgodnie z art. 133 i 134 ustawy Pzp, a w zakresie obowiązku upubliczniania zapytania ofertowego przy zachowaniu wymogów właściwych dla zasady konkurencyjności⁴⁰, określonej w *Wytycznych*

³⁹ Obecnie przepisy wydane na podstawie art. 24 ust. 13 ustawy.

⁴⁰ W wytycznych z dnia 19 lipca 2017 roku wymogi te określono w sekcji 6.5.2 pkt 13-14.

w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020⁴¹. Niedopełnienie tego wymogu oznacza niekwalifikowalność wydatków.

§ 12a.

Kwalifikowalność wydatków wynikających z udzielania zamówień w trybach niekonkurencyjnych, poniesionych na realizację robót zamiennych albo wynikających ze zwiększenia wartości zamówień podstawowych

1. W niniejszym paragrafie określono wymagania, których spełnienie jest warunkiem niezbędnym dla możliwości uznania za kwalifikowalne wydatków:
 - a) wynikających z udzielania zamówień w trybach niekonkurencyjnych (tj. takich, w których wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia, o wartości przekraczającej próg ustalony dla stosowania zasady konkurencyjności, nastąpiło bez publikacji ogłoszenia o zamówieniu (w przypadku stosowania ustawy Pzp) lub zapytania ofertowego (w przypadku stosowania zasady konkurencyjności));
 - b) poniesionych na realizację robót zamiennych (tj. robót, które były przewidziane w zamówieniu, ale w trakcie jego realizacji uzgodniono ich wykonanie w inny sposób);
 - c) wynikających ze zwiększenia wartości zamówień podstawowych.
2. Strony ustalają, że uzyskanie pozytywnej oceny Instytucji Wdrażającej jest warunkiem niezbędnym dla możliwości kwalifikowania wydatków wynikających z udzielenia zamówień w trybach niekonkurencyjnych, poniesionych na realizację robót zamiennych prowadzących do zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy lub wynikających ze zwiększenia wartości zamówień podstawowych.
3. Ocena, o której mowa w ust. 2 dokonywana jest w ramach kontroli wniosku o płatność lub w inny sposób przewidziany w systemie realizacji PO liŚ. Ocena wydatków poniesionych na realizację robót zamiennych nieprowadzących do zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy dokonywana jest na próbie w sposób przewidziany w systemie realizacji PO liŚ.
4. Wydatki, o których mowa w ust. 1 będą stanowiły wydatki niekwalifikowalne w przypadku naruszenia prawa krajowego lub unijnego w dziedzinie zamówień publicznych, naruszenia warunków kwalifikowalności wydatków (w tym określonych w niniejszym paragrafie Umowy lub w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*) lub jeżeli zmiana wynika z rażącej niestaranności Beneficjenta na etapie opisywania przedmiotu zamówienia, tj. takiej niestaranności, która polega na przekroczeniu podstawowych zasad staranności w odniesieniu do okoliczności konkretnego przypadku.
5. Warunkiem kwalifikowalności wydatków wynikających z udzielenia zamówienia w trybach niekonkurencyjnych jest złożenie przez Beneficjenta pisemnego uzasadnienia faktycznego i prawnego dla zastosowania trybu udzielenia zamówienia, a na żądanie instytucji dokonującej oceny, uzupełnienia treści ww. uzasadnienia.
6. W odniesieniu do wydatków poniesionych na realizację robót zamiennych warunkiem kwalifikowalności wydatków jest łączne spełnienie poniższych warunków:

⁴¹ W przypadku zamówień o wartości niższej od kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp, a jednocześnie przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT), udzielenie zamówienia, na podstawie pkt 2 lit. b, następuje zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w sekcji 6.5.2.

- a) potwierdzenie robót zamiennych aneksem do umowy z wykonawcą, a w przypadku, gdy do zmiany umowy z wykonawcą nie była wymagana forma pisemna, także innym dokumentem pochodzącym od stron umowy z wykonawcą,
 - b) opisanie sposobu wyceny robót zamiennych w ogłoszeniu o zamówieniu, zapytaniu ofertowym, specyfikacji istotnych warunków zamówienia (dalej SIWZ) lub w umowie, w przypadku gdy przepis prawa lub warunek kwalifikowalności wydatków wymaga określenia warunków zmiany w jednym z ww. dokumentów,
 - c) zgodność produktu końcowego, osiągniętego w wyniku zastosowania robót zamiennych, z określonym w zamówieniu.
7. Warunkiem uznania za kwalifikowalne wydatków związanych z robotami zamiennymi w ramach umów z wynagrodzeniem ryczałtowym, gdzie ani w SIWZ ani w zapytaniu ofertowym nie przewidziano zmiany umowy w zakresie wynagrodzenia, jest spełnienie warunków określonych w ust. 6 z zastrzeżeniem, że nie stosuje się ust. 6 pkt b). Dodatkowo, w takim przypadku nie jest możliwe uznanie za kwalifikowalne wydatków przekraczających wynagrodzenie ustalone w umowie w jej pierwotnym brzmieniu (tj. brzmieniu na dzień jej zawarcia) bez względu na to, czy te wydatki przekraczające wynagrodzenie związane są z robotami zamiennymi, czy nie.
8. Warunkiem uznania za kwalifikowalne wydatków związanych ze zmianą parametrów funkcjonalno-użytkowych (dalej PFU) w umowach opisywanych za pomocą PFU, poniesionych przez Beneficjenta, jest spełnienie łącznie następujących warunków:
- a) możliwość dokonania takich zmian została przewidziana w umowie lub PFU, w przypadku gdy przepis prawa lub warunek kwalifikowalności wydatków wymaga określenia warunków zmiany w ogłoszeniu o zamówieniu, zapytaniu ofertowym, SIWZ lub w umowie,
 - b) wprowadzenie zmian nie powoduje zmiany wynagrodzenia, chyba, że zostało to wprost przewidziane w umowie w dotychczasowym brzmieniu,
 - c) zmiany są zgodne z przedmiotem zamówienia oraz zapewniają funkcjonalność przewidzianą przez Beneficjenta,
 - d) przyczyną dokonywania zmian w stosunku do założeń PFU nie jest brak staranności Beneficjenta na etapie opisywania przedmiotu zamówienia.
9. W przypadku umów, w których określono wynagrodzenie ryczałtowe oraz w SIWZ lub ogłoszeniu o zamówieniu albo w zapytaniu ofertowym przewidziano elementy rozliczane kosztorysowo, postanowienia określone w ust. 6 znajdują zastosowanie do części umowy rozliczanej kosztorysowo, a postanowienia określone w ust. 7 i 8 do części umowy rozliczanej ryczałtowo.
10. Za kwalifikowalne mogą być uznane wydatki dotyczące zwiększenia wartości zamówienia podstawowego:
- a) które stanowi normalną realizację warunków zamówienia podstawowego i nie wymaga zawarcia aneksu do umowy albo udzielania nowego zamówienia,
 - b) wynikające z zastosowania mechanizmu kosztorysowego wynagrodzenia wykonawcy i ostatecznego obliczenia go na podstawie obmiaru faktycznie wykonanych robót, rozumianego jako rozliczenie obmiarowe⁴²,

⁴² Ma miejsce w sytuacji, w której roboty zostały wykonane zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia (np. zgodnie z projektem budowlanym/wykonawczym). Nie jest rozliczeniem obmiarowym sytuacja, w której

- c) na roboty budowlane w umowach przewidujących wynagrodzenie kosztorysowe wynikające z likwidacji rozbieżności między projektem budowlanym a przedmiarem robót (kosztorysem), jeśli sposób wyceny nowych pozycji kosztorysu tworzonych na potrzeby wyceny robót uwzględnionych w projekcie został przewidziany w SIWZ lub zapytaniu ofertowym,
 - d) będącego skutkiem zmiany umowy w zakresie zmiany obowiązujących przepisów prawa unijnego lub krajowego, pod warunkiem zgodności z regułami dotyczącymi zmian umów określonych w przepisach ustawy PZP lub *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*,
 - e) dokonanego na mocy orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 357¹ kodeksu cywilnego,
 - f) dokonanego na mocy orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 358¹ § 3 kodeksu cywilnego,
 - g) dokonanego na mocy orzeczenia sądu, o którym mowa w art. 632 § 2 kodeksu cywilnego.
11. Zmiany umów z wykonawcami wynikające z działania komisji rozjemczych lub arbitrażu oraz wszelkie ugody, w tym ugody zawarte przed sądem i zatwierdzone przez sąd, należy traktować jako zmiany umów, objęte w każdym przypadku, w zakresie wydatków kwalifikowalnych, obowiązkiem oceny instytucji weryfikującej wnioski o płatność.

§ 13.

Kontrola procedury zawierania umów dla zadań objętych Projektem

1. Instytucja Wdrażająca kontroluje przestrzeganie przez Beneficjenta postanowień § 12 ust. 1 – 3 i spełnienie warunków kwalifikowalności wydatków dla sytuacji opisanych w § 12a ust. 1 (kontrola procedur zawierania umów).
2. Beneficjent zobowiązuje się do poddania się kontroli, o której mowa w ust. 1.
3. Kontrola procedur zawierania umów może być prowadzona:
 - a) przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia albo przed zawarciem umowy z wykonawcą (kontrola ex-ante);
 - b) po zawarciu umowy z wykonawcą (kontrola ex-post).
4. Przy ocenie prawidłowości udzielania zamówień przed wejściem w życie pierwszej wersji *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, a w przypadku zamówień udzielanych w wyniku przeprowadzonych postępowań, dla których postępowanie zostało wszczęte przed wejściem w życie pierwszej wersji ww. *Wytycznych* (czyli przed 10 kwietnia 2015 r.), uwzględnia się poniższe warunki:
 - a) zamówienia udzielane przez beneficjentów będących, podmiotami zobowiązanymi do stosowania ustawy Pzp zgodnie z art. 3 tej ustawy, są weryfikowane pod względem zgodności z prawem,

wprowadza się zmiany w sposobie wykonania przedmiotu zamówienia i rozlicza się je w istniejących pozycjach przedmiaru (wtedy następuje zmiana umowy – robota zamienna) lub wprowadza się nowe roboty, nieujęte w zamówieniu podstawowym (np. zgodnie z projektem budowlanym/wykonawczym) i rozlicza się je w istniejących już w kontrakcie pozycjach przedmiaru.

- b) zamówienia mieszczące się w zakresie wymogów właściwych dla zasady konkurencyjności, są weryfikowane pod względem zgodności z prawem, z zasadami wynikającymi z Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. 2012/C/326/01 z 26.10.2012), z zasadą uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz pod względem zgodności z obowiązującym u Beneficjenta wewnętrznym regulaminem udzielania zamówień, jeżeli Beneficjent posiada taki regulamin.
5. Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania, na wniosek Instytucji Wdrażającej, do Instytucji Wdrażającej lub innych podmiotów upoważnionych na mocy prawa, dokumentacji związanej z prowadzeniem procedur, o których mowa w § 12 ust. 1 - 3, a w szczególności:
 - 1) treści zapytania ofertowego albo treści ogłoszenia o zamówieniu publicznym lub zaproszenia do negocjacji, a także specyfikacji istotnych warunków zamówienia;
 - 2) informacji o wszczynanych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego albo o upublicznieniu zapytania ofertowego;
 - 3) informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub o unieważnieniu tego postępowania albo informacji o wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020* przed zawarciem umowy z wykonawcą wraz z kopiami protokołu z postępowania, o których mowa powyżej, wraz z załącznikami;
 - 4) projektów umów i projektów aneksów do umów z wykonawcą;
 6. Beneficjent zobowiązuje się do przekazania do Instytucji Wdrażającej poświadczonych za zgodność z oryginałem kopii umów i aneksów do umów zawartych z wykonawcą, w terminie 14 dni od daty ich zawarcia (w przypadku aneksów wraz z podaniem uzasadnienia faktycznego i prawnego do ich zawarcia). Dopuszcza się przekazywanie poświadczonych za zgodność z oryginałem elektronicznych wersji ww. dokumentów oryginalnych lub dokumentów istniejących wyłącznie w postaci elektronicznej. Poświadczenia za zgodność z oryginałem elektronicznych wersji dokumentów oryginalnych dokonuje się w na piśmie, ze wskazaniem zawartości oraz rodzaju nośnika danych.
 7. Beneficjent ma obowiązek dostarczyć do Instytucji Wdrażającej dokumenty, o których mowa w ust. 5, w terminach wskazanych przez Instytucję Wdrażającą, z zastrzeżeniem ust. 12.
 8. Instytucja Wdrażająca prowadząc kontrolę procedury zawierania umów jest uprawniona do opiniowania dokumentów przekazanych przez Beneficjenta pod względem podmiotowej i przedmiotowej zgodności z Umową jak również pod względem zgodności z zasadami zawierania umów określonymi w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*. Instytucja Wdrażająca wskazuje stwierdzone naruszenia procedury zawierania umów oraz wydaje informację pokontrolną zawierającą ustalenia na temat stwierdzonych naruszeń.
 9. W przypadku, gdy Beneficjent nie zgadza się ze stwierdzonymi naruszeniami lub treścią informacji pokontrolnej Instytucji Wdrażającej, ma prawo do zgłoszenia zastrzeżeń w trybie określonym w ustawie.
 10. Instytucja Wdrażająca może odmówić części lub całości dofinansowania dla umowy lub umów w ramach Projektu, które zostały zawarte niezgodnie z zasadami zawierania umów, o których mowa w § 12 i § 12a.
 11. Postanowienia niniejszego paragrafu nie ograniczają uprawnień instytucji kontrolujących wynikających z postanowień § 15.

12. W przypadku zmiany umowy z wykonawcą, do zawarcia której stosuje się przepisy ustawy Pzp, polegającej na zwiększeniu wartości umowy, Beneficjent zobowiązuje się do niezwłocznego przesłania do Instytucji Wdrażającej projektu zmiany umowy z wykonawcą wraz z podaniem uzasadnienia faktycznego i prawnego dla proponowanej zmiany umowy.

§ 14.

Ewidencja księgową i przechowywanie danych

1. Beneficjent zobowiązuje się do prowadzenia dla Projektu odrębnej informatycznej ewidencji księgowej kosztów, wydatków i przychodów lub stosowania w ramach istniejącego informatycznego systemu ewidencji księgowej odrębnego kodu księgowego umożliwiającego identyfikację wszystkich transakcji i poszczególnych operacji bankowych związanych z Projektem, oraz dokonywania księgowości zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Beneficjent zobowiązuje się do przechowywania, w sposób gwarantujący należyte bezpieczeństwo informacji, wszelkich danych i dokumentów związanych z planowaniem, przygotowaniem i realizacją Projektu, w szczególności dokumentacji związanej z zarządzaniem finansowym, merytorycznym, technicznym, procedurami zawierania umów z wykonawcami, przez okres wskazany w rozporządzeniu nr 1303/2013, tj. okres dwóch lat od dnia 31 grudnia następującego po złożeniu zestawienia wydatków do Komisji Europejskiej, w którym ujęto ostateczne wydatki dotyczące zakończonego Projektu, z zastrzeżeniem konieczności dłuższego przechowywania dokumentów dla celów kontroli, zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy, w sytuacjach wskazanych w ust. 3-5.
3. Z uwzględnieniem ust. 2, w przypadku Projektu, w którym występuje pomoc publiczna albo pomoc *de minimis* obowiązek, o którym mowa w ust. 2 trwa 10 lat od dnia udzielenia pomocy publicznej albo pomocy *de minimis*⁴³. W przypadku Projektu, w którym występuje pomoc publiczna przyznana w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, z wyjątkiem pomocy *de minimis*, obowiązek, o którym mowa w ust. 2 trwa 10 lat od końca okresu obowiązywania aktu powierzenia świadczenia tych usług.
4. Dokumenty dotyczące zachowania trwałości Projektu, z uwzględnieniem ust. 2, przechowywane są przez okres wskazany w § 16 ust. 1.
5. Dokumenty dotyczące rozliczania podatku od towarów i usług, z uwzględnieniem ust. 2, są przechowywane przez okres nie krótszy niż dopuszczalny dla zmiany deklaracji VAT.
6. Instytucja Wdrażająca informuje Beneficjenta o dacie rozpoczęcia okresu o którym mowa w ust. 2.
7. Instytucja Wdrażająca, w uzasadnionych przypadkach, może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 2, informując o tym Beneficjenta na piśmie przed upływem tego terminu.
8. Beneficjent zobowiązuje się do przechowywania dokumentów w formie oryginałów (w wersji papierowej) albo ich uwierzytelnionych kopii lub na elektronicznych/informatycznych nośnikach danych, w tym jako elektronicznych wersji dokumentów oryginalnych lub dokumentów istniejących wyłącznie w postaci elektronicznej.
9. usunięty
10. Poświadczenia za zgodność z oryginałem elektronicznych wersji dokumentów oryginalnych przechowywanych na elektronicznych/informatycznych nośnikach danych, jeśli jest to wymagane dla potrzeb kontroli, dokonuje się na piśmie, ze wskazaniem zawartości oraz rodzaju nośnika danych.

⁴³ Dniem udzielenia pomocy publicznej jest dzień podpisania umowy o dofinansowanie

11. Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania Instytucji Wdrażającej oraz innym podmiotom uprawnionym do prowadzenia kontroli lub audytu, wskazanym w art. 23 ust. 1 ustawy, na ich żądanie, wszelkich dokumentów i informacji związanych z realizacją Projektu.
12. W przypadku zmiany miejsca przechowywania dokumentów oraz w przypadku zawieszenia lub zaprzestania przez Beneficjenta działalności w okresie, o którym mowa w ust. 2, Beneficjent zobowiązuje się niezwłocznie poinformować w formie pisemnej na piśmie Instytucję Wdrażającą o miejscu przechowywania dokumentów związanych z Projektem.
13. Beneficjent, w trakcie wykonywania obowiązków, o których mowa w niniejszym paragrafie, zobowiązuje się uwzględnić zalecenia wynikające z wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących sposobu przechowywania i udostępniania dokumentów, jeżeli zostaną wydane. Instytucja Wdrażająca poinformuje Beneficjenta o wydaniu takich wytycznych.

§ 15.

Kontrola

1. Wszystkie dokumenty oraz zapisy księgowe związane z realizacją Projektu podlegają kontroli przez podmioty, o których mowa w art. 23 ust. 1 ustawy. Beneficjent zobowiązany jest zapewnić dostęp do dokumentacji i poddać się prowadzonym kontrolom, w tym wizytom monitoringowym.
2. Beneficjent zobowiązuje się zapewnić przedstawicielom instytucji, o których mowa w ust. 1, dostęp do miejsc realizacji Projektu, w celu przeprowadzenia kontroli, w tym wizyty monitoringowej.
3. Ramy systemu kontroli, w tym najważniejsze procesy kontrolne i podstawowe obowiązki instytucji w zakresie ich realizacji zostały określone w Wytycznych w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.
4. Beneficjent zapewnia kontrolującym warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli.
5. W przypadku odmowy przedstawienia dokumentu lub udzielenia wyjaśnień nie uwzględnia się zastrzeżeń złożonych w tym zakresie przez Beneficjenta lub osobę przez niego upoważnioną do treści informacji pokontrolnej, chyba że odmowa w ocenie instytucji kontrolującej jest uzasadniona.
6. Beneficjent zobowiązuje się przekazywać do Instytucji Wdrażającej, w terminie 7 dni od dnia otrzymania ostatecznej wersji, kopie informacji pokontrolnych oraz zaleceń pokontrolnych albo kopie innych dokumentów spełniających te funkcje, powstałych w toku kontroli prowadzonych przez uprawnione do tego instytucje, inne niż Instytucja Wdrażająca, jeżeli kontrole te dotyczyły Projektu. Termin ten dotyczy także przekazywania do Instytucji Wdrażającej raportów z przeprowadzonych audytów dotyczących Projektu.
7. Beneficjent zobowiązuje się do przekazywania Instytucji Wdrażającej, z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa, wszelkich informacji dotyczących podejmowanych czynności lub postępowań prowadzonych w szczególności przez organy ścigania, dotyczących lub mogących dotyczyć swoim zakresem Projektu w terminie 7 dni od dnia powzięcia informacji. Ponadto, na żądanie Instytucji Wdrażającej, IP, IZ, Instytucji Certyfikującej - ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, którego obsługę w zakresie certyfikacji zapewnia Instytucja Zarządzająca, wskazana w SzOOP POLiŚ 2014-2020 lub Instytucji Audytowej – Szefa Krajowej Administracji Skarbowej,, Beneficjent zobowiązany jest do przekazania, z poszanowaniem obowiązujących przepisów prawa, wszelkich posiadanych przez siebie informacji w zakresie prowadzonego przez w/w służby postępowań dotyczących lub mogących dotyczyć swoim zakresem Projektu.

W powyższym trybie Beneficjent zobowiązuje się również do informowania o postępowaniach prowadzonych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów dotyczących lub mogących dotyczyć swoim zakresem Projektu.

8. W przypadku projektów konkursowych Beneficjent zobowiązany jest do zachowania ścieżki audytu z fazy naboru i oceny projektów do celów kontroli i audytu, w tym wszystkich dokumentów, co do których Beneficjent załączał oświadczenie o ich posiadaniu przy składaniu wniosku o dofinansowanie.
9. W przypadku gdy przed dniem zawarcia Umowy Beneficjent ponosił wydatki kwalifikowalne zobowiązany jest do przekazania do Instytucji Wdrażającej w terminie 7 dni od dnia zawarcia Umowy w formie pisemnej⁴⁴
 - 1) dokumentów i informacji umożliwiających określenie stopnia zaawansowania finansowego Projektu⁴⁵,
 - 2) dokumentów i informacji określających rodzaj poniesionych wydatków które zostaną przedstawione przez Beneficjenta w ramach wniosku o płatność w ramach Projektu,
 - 3) zestawienia umów dla zadań objętych Projektem zawartych przez Beneficjenta z wykonawcami przed dniem podpisania Umowy.
10. Instytucja Wdrażająca na podstawie analizy dokumentów i informacji o których mowa w ust. 9 podejmuje decyzję o przeprowadzeniu kontroli (dalej "kontroli Projektu zaawansowanego finansowo"), której celem będzie potwierdzenie realizowania przez Beneficjenta Projektu zgodnie z zasadami i regułami obowiązującymi w ramach PO liŚ.
11. Zakres kontroli Projektu zaawansowanego finansowo obejmuje:
 - 1) kontrolę na miejscu realizacji Projektu w celu zweryfikowania, czy produkty lub usługi zostały faktycznie dostarczone lub zrealizowane.⁴⁶
 - 2) kontrolę procedur zawierania umów dla zadań objętych Projektem zawartych przez Beneficjenta z wykonawcami przed podpisaniem Umowy.⁴⁷
12. W przypadku podjęcia decyzji o przeprowadzeniu kontroli Projektu zaawansowanego finansowo, zatwierdzenie pierwszego wniosku o płatność w ramach Projektu, nastąpi pod warunkiem pozytywnego wyniku kontroli potwierdzającego dotychczasową realizację Projektu zgodnie z zasadami i regułami obowiązującymi w ramach PO liŚ. W takim przypadku terminów na weryfikację wniosku o płatność określoną § 8 ust. 17 nie stosuje się. W przypadku gdy pierwszy wniosek o płatność nie zawiera wydatków kwalifikowalnych poniesionych przed dniem zawarcia Umowy, jego zatwierdzenie może nastąpić przed zakończeniem kontroli Projektu zaawansowanego finansowo.

§ 16.

Trwałość Projektu

1. Beneficjent zobowiązuje się do zachowania trwałości Projektu, w rozumieniu art. 71 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, w okresie 5 lat od zatwierdzenia wniosku o płatność

⁴⁴ Ust. 9-12 należy wykreślić jeżeli przed dniem zawarcia Umowy Beneficjent nie ponosił wydatków

⁴⁵ Określanego na podstawie wartości wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Beneficjenta (według stanu na dzień podpisania Umowy) w stosunku do maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych, o których mowa w § 5 ust. 2 Umowy

⁴⁶ Kontrola na miejscu jest przeprowadzana w przypadku gdy jednocześnie:

- 1) zaawansowanie finansowe Projektu wynosi co najmniej 50 %, określanego na podstawie wartości wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Beneficjenta (według stanu na dzień podpisania Umowy) w stosunku do maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych, o których mowa w § 5 ust. 2 Umowy
- 2) zostały zidentyfikowane przez Instytucję Wdrażającą jako ryzykowne na podstawie przeprowadzonej analizy ryzyka zgodnie z opracowaną przez Instytucję Wdrażającą metodyką

⁴⁷ Kontrola procedur dla zawartych umów zostanie przeprowadzona w oparciu o wyniki analizy ryzyka zgodnie z opracowaną przez Instytucję Wdrażającą metodyką.

końcową, z zastrzeżeniem ust. 2, a w przypadku, gdy przepisy regulujące udzielania pomocy publicznej wprowadzają bardziej restrykcyjne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.

2. Naruszeniem zasady trwałości Projektu jest również przeniesienie działalności produkcyjnej poza obszar Unii Europejskiej w okresie 10 lat od zatwierdzenia wniosku o płatność końcową a w przypadku, gdy przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej wprowadzają bardziej restrykcyjne wymogi w tym zakresie, wówczas stosuje się okres ustalony zgodnie z tymi przepisami.
3. Beneficjent do końca okresu trwałości niezwłocznie informuje Instytucję Wdrażającą o wszelkich okolicznościach mogących skutkować naruszeniem trwałości Projektu.
4. W przypadku naruszenia zasady trwałości Projektu w rozumieniu art. 71 ust. 1 rozporządzenia nr 1303/2013, Instytucja Wdrażająca ustala i nakłada na poniesione przez Beneficjenta wydatki kwalifikowalne korektę finansową, obliczoną przy uwzględnieniu długości okresu, w którym Beneficjent nie dochował trwałości Projektu liczonego proporcjonalnie do okresu, o którym mowa w ust. 1.

§ 17.

Wstrzymanie dofinansowania

1. W sytuacjach, gdy dofinansowanie zostało:
 - 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem;
 - 2) wykorzystane z naruszeniem procedur obowiązujących przy realizacji Projektu, w szczególności, o których mowa w § 4 ust. 1, § 4 ust. 3-4 oraz § 12 i 12a Umowy;;
 - 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokościInstytucja Wdrażająca dokona pomniejszenia z kwoty wydatków kwalifikowalnych do zatwierdzenia z kolejnego wniosku o płatność.
2. Instytucja Wdrażająca przekazuje Beneficjentowi informację, w szczególności w formie zaleceń pokontrolnych, o stwierdzeniu wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, w tym stwierdzenia wystąpienia nieprawidłowości wraz z uzasadnieniem oraz kwotą dofinansowania ulegającą pomniejszeniu.
3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, oraz w przypadku realizowania Projektu niezgodnie z Umową, w szczególności zaistnienia opóźnień lub braku postępów w realizacji Projektu w stosunku do Harmonogramu Projektu lub Decyzji KE, Instytucja Wdrażająca może wstrzymać rozliczenie dofinansowania do czasu wyjaśnienia zastrzeżeń.
4. Dofinansowanie może zostać wstrzymane w przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w art. 177 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

§ 18.

Informacja i promocja

1. Beneficjent zobowiązuje się realizować działania informacyjne i promocyjne zgodnie z:
 - a) załącznikiem XII punkt 2.2 rozporządzenia nr 1303/2013,
 - b) art. 3-5 i załącznikiem II rozporządzenia KE nr 821/2014,
 - c) zgodnie z instrukcjami i wskazówkami zawartymi w **załączniku nr 9** do Umowy.
2. Beneficjent jest zobowiązany w szczególności do:
 - a) oznaczania znakiem Funduszy Europejskich, znakiem barw Rzeczypospolitej Polskiej oraz znakiem Unii Europejskiej:

- i) wszystkich prowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących Projektu,
 - ii) wszystkich dokumentów i materiałów dla osób i podmiotów uczestniczących w Projekcie,
- b) umieszczania przynajmniej jednego plakatu o minimalnym formacie A3 lub odpowiednio tablicy informacyjnej lub pamiątkowej w miejscu realizacji Projektu, a w przypadku, w którym miejsce realizacji Projektu nie zapewnia dotarcia z informacją do odbiorców, umiejscowienie tablicy powinno zostać uzgodnione z Instytucją Wdrażającą,
 - c) umieszczania opisu Projektu na stronie internetowej, w przypadku posiadania strony internetowej,
 - d) przekazywania osobom i podmiotom uczestniczącym w Projekcie informacji, że Projekt uzyskał dofinansowanie, przynajmniej w formie odpowiedniego oznakowania,
 - e) dokumentowania działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych w ramach Projektu.

§ 19.

Zasady wykorzystywania SL2014

1. Beneficjent zobowiązuje się, od dnia zawarcia Umowy, do wykorzystywania SL2014 w procesie rozliczania Projektu i komunikacji z Instytucją Wdrażającą, zgodnie z Podręcznikiem Beneficjenta, w zakresie gromadzenia i przesyłania danych dotyczących:
 - 1) wniosków o płatność, ich weryfikacji, w tym zatwierdzania, poprawiania, odrzucania i wycofywania, zgodnie z zakresem wskazanym w załączniku nr 1, do *Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020*,
 - 2) Harmonogramu Projektu, jego weryfikacji, w tym zatwierdzania, poprawiania i wycofywania,
 - 3) zamówień publicznych, obejmujących w szczególności zakres, o którym mowa w załączniku III do rozporządzenia KE nr 480/2014;
 - 4) osób zatrudnionych do realizacji projektów, tzw. bazy personelu, zgodnie z zakresem wskazanym poniżej w ust. 4.
2. Przekazanie przez Beneficjenta dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatków ponoszonych w ramach Projektu i wykazywanych we wnioskach o płatność, Harmonogramu Projektu, innych dokumentów związanych z realizacją Projektu, w tym niezbędnych do przeprowadzenia kontroli Projektu za pośrednictwem SL2014 nie zwalnia Beneficjenta i Partnerów⁴⁸ z obowiązku przechowywania oryginałów dokumentów i ich udostępniania podczas kontroli na miejscu.
3. Beneficjent i Instytucja Wdrażająca uznają za prawnie wiążące przyjęte w Umowie rozwiązania stosowane w zakresie komunikacji i wymiany danych w SL2014, bez możliwości kwestionowania skutków ich stosowania.
4. Beneficjent po uzyskaniu zgody osób zatrudnionych do realizacji Projektu na przetwarzanie ich danych osobowych jest zobowiązany do wprowadzania do SL2014 danych dotyczących angażowania personelu Projektu:
 - 1) dane dotyczące personelu projektu, w tym: nr PESEL, imię, nazwisko;

⁴⁸ Wykreślić jeżeli Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów

- 2) dane dotyczące formy zaangażowania w ramach projektu: stanowisko, forma zaangażowania w projekcie, data świadczenia pracy w Projekcie, okres zaangażowania osoby w Projekcie, wymiar czasu pracy oraz godziny pracy, jeśli zostały określone;
- 3) w zakresie protokołów odbioru, o których mowa w podrozdziale 6.16 pkt 8 lit. c *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*: dane dotyczące godzin faktycznego zaangażowania za dany miesiąc kalendarzowy wskazujące na rok, miesiąc, dzień i godziny zaangażowania,

pod rygorem uznania wydatków dotyczących angażowania personelu w Projekcie za niekwalifikowalne.

5. Beneficjent i partnerzy⁴⁹ w rozumieniu art. 33 ustawy wyznacza/ją osoby uprawnione do wykonywania w jego/ich imieniu czynności związanych z realizacją Projektu i zgłasza/ją je Instytucji Wdrażającej do pracy w SL2014. Zgłoszenie tych osób, zmiana ich uprawnień lub wycofanie dostępu jest dokonywane na podstawie procedury zgłaszania osób uprawnionych w ramach projektu określonej w załączniku do *Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020*. Wyżej wymienione zgłoszenie jest dokonywane za pomocą wniosku o nadanie dostępu dla osoby uprawnionej stanowiącego załącznik do ww. Wytycznych
6. Beneficjent zapewnia, że osoby, o których mowa w ust. 5, wykorzystują profil zaufany ePUAP lub kwalifikowany podpis elektroniczny w ramach uwierzytelniania czynności dokonywanych w SL2014 .
7. W przypadku gdy z powodów technicznych wykorzystanie profilu zaufanego ePUAP nie jest możliwe, o czym Instytucja Wdrażająca informuje Beneficjenta na adres e-mail wskazany we wniosku o nadanie dostępu dla osoby uprawnionej, uwierzytelnianie następuje przez wykorzystanie loginu i hasła wygenerowanego przez SL2014, gdzie jako login stosuje się PESEL /adres e-mail danej osoby uprawnionej.
8. Beneficjent zapewnia, że wszystkie osoby, o których mowa w ust. 5, zostały zobowiązane do przestrzegania regulaminu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w SL2014 oraz Podręcznika beneficjenta w zakresie użytkowania SL2014 udostępnionego przez Instytucję Wdrażającą.
9. Beneficjent zobowiązuje się do każdorazowego informowania Instytucji Wdrażającej o nieautoryzowanym dostępie do danych Beneficjenta w SL2014.
10. W przypadku niedostępności SL2014 Beneficjent zgłasza Instytucji Wdrażającej o zaistniałym problemie na adres e-mail
11. W przypadku potwierdzenia awarii SL2014 przez pracownika Instytucji Wdrażającej proces rozliczania Projektu oraz komunikowania z Instytucją Wdrażającą odbywa się na zasadach określonych w *Zaleceniach w zakresie wzoru wniosku o płatność beneficjenta w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020*⁵⁰.
12. W sytuacji awarii stosuje się procedurę awaryjną dostępną na stronie internetowej Instytucji Wdrażającej.
13. O usunięciu awarii SL2014 Instytucja Wdrażająca informuje Beneficjenta na adres e-mail wskazany we wniosku o nadanie dostępu dla osoby uprawnionej,

⁴⁹ Wykreślić jeżeli Projekt będzie realizowany bez udziału partnerów

⁵⁰ Treść Zaleceń dostępna na stronie www.pois.gov.pl.

14. Beneficjent zobowiązuje się uzupełnić dane w SL2014 w zakresie dokumentów przekazanych drogą pisemną w terminie 5 dni roboczych⁵¹ od otrzymania informacji, o której mowa w ust. 13 .
15. Nie mogą być przedmiotem komunikacji wyłącznie przy wykorzystaniu SL2014:
 - 1) zmiana Umowy wymagająca aneksowania Umowy,
 - 2) czynności kontrolne przeprowadzane w ramach Projektu, w szczególności kontrole na miejscu,
 - 3) rozwiązanie i odstąpienie od umowy o dofinansowanie.
16. Beneficjent zapewnia, że:
 - 1) SL2014 będzie wykorzystywany zgodnie z przepisami prawa oraz z zapewnieniem bezpieczeństwa i poufności danych, w szczególności zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych,
 - 2) dane wprowadzane są do SL2014 po ich zweryfikowaniu, zgodnie z określonymi instrukcjami oraz na odpowiednim poziomie wdrażania,
 - 3) dane wprowadzane do SL2014 są zgodne z dokumentami źródłowymi i są prawdziwe, prawidłowo zaklasyfikowane, aktualne i kompletne.

§ 20.

Prawa autorskie⁵²

1. Beneficjent zobowiązuje się do zawarcia z Instytucją Wdrażającą odrębnej umowy przeniesienia autorskich praw majątkowych do utworów wytworzonych w ramach Projektu, z jednoczesnym udzieleniem licencji na rzecz Beneficjenta na korzystanie z ww. utworów. Umowa, o której mowa w zdaniu pierwszym, jest zawierana na wniosek Instytucji Wdrażającej złożony w formie pisemnej.
2. W przypadku zlecenia części zadań w ramach Projektu wykonawcy obejmujących m.in. opracowanie utworu Beneficjent zobowiązuje się do zastrzeżenia w umowie z wykonawcą, że autorskie prawa majątkowe do ww. utworu przysługują Beneficjentowi.

§ 21.

Rozwiązanie Umowy

1. Beneficjent może rozwiązać Umowę w formie pisemnej pod rygorem nieważności z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia.
2. Instytucja Wdrażająca może rozwiązać Umowę ze skutkiem natychmiastowym, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, w przypadku złożenia przez Beneficjenta dokumentów poświadczających nieprawdę w celu uzyskania dofinansowania lub podania nieprawdziwych informacji we wniosku o dofinansowanie.
3. Instytucja Wdrażająca może rozwiązać Umowę ze skutkiem natychmiastowym, w formie pisemnej pod rygorem nieważności, w przypadku, gdy Beneficjent nie realizuje Projektu na warunkach określonych w Umowie, a w szczególności:
 - 1) opóźnia się w realizacji Projektu w stosunku do Harmonogramu Projektu o okres dłuższy niż 6 miesięcy albo gdy inne okoliczności czynią zasadnym przypuszczenie, że zakończenie realizacji zakresu rzeczowego Projektu nie nastąpi w terminie wynikającym z Harmonogramu Projektu;

⁵¹ Przez dzień roboczy należy rozumieć każdy dzień tygodnia od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni wolnych od pracy wskazanych ustawą z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 90)

⁵² Wykreślić jeżeli nie dotyczy

- 2) nie stosuje się do zaleceń lub rekomendacji instytucji, o których mowa w §15 ust. 1,
 - 3) złożył dokumenty poświadczające nieprawdę na etapie realizacji Projektu lub wystąpiło uzasadnione podejrzenie popełnienia innych przestępstw w związku z realizacją Projektu;
 - 4) wykorzystał w całości lub w części przekazane środki na cel inny niż określony w Projekcie lub niezgodnie z Umową
 - 5) zaistniało nadużycie finansowe lub podejrzenie jego wystąpienia w szczególności w związku z przygotowaniem, wyborem lub realizacją Projektu.
4. W przypadkach rozwiązania Umowy w trybie, o którym mowa w ust. 1 - 3, Instytucja Wdrażająca informuje niezwłocznie odpowiedniego dysponenta środków o rozwiązaniu Umowy.
 5. W przypadku rozwiązania Umowy w trybie, o którym mowa w ust. 1 - 3 oraz w § 22 ust. 2⁵³, Beneficjentowi nie przysługują odszkodowanie.
 6. Umowa może zostać rozwiązana za porozumieniem Stron w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
 7. Umowa wygasa w przypadku wykonania przez Stronę wszelkich wynikających z niej zobowiązań.

§ 22.⁵⁴

Postanowienia końcowe

1. Postanowienia Umowy, które odnoszą się do Decyzji KE obowiązują od dnia wydania Decyzji KE.
2. W przypadku, gdy Komisja Europejska odmówi wniesienia do Projektu wkładu finansowego z funduszy Umowa ulega rozwiązaniu z dniem doręczenia Decyzji KE Beneficjentowi.
3. Jeżeli zakres rzeczowy lub finansowy Projektu zatwierdzony przez Komisję Europejską jest inny niż określony w Umowie, Strony zobowiązują się do niezwłocznej zmiany Umowy w zakresie wynikającym z Decyzji KE. Wydatki przeznaczone na zadania będące poza zakresem rzeczowym lub finansowym Projektu zatwierdzonym przez Komisję Europejską uznane będą za niekwalifikowalne.
4. Wszelkie zmiany Umowy wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności i są wprowadzane w formie aneksu, z zastrzeżeniem § 4 ust 7a, 8, § 6 ust. 2 i 3, § 22 ust. 8a oraz zmian w Opisie Projektu w zakresie w nim określonym które następują w formie wskazanej w tych postanowieniach, w drodze jednostronnego oświadczenia woli. Zmiana postanowień Umowy, których źródłem jest Decyzja KE, wymaga uprzedniej zgody Komisji Europejskiej.
5. Wszelkie wątpliwości powstałe w trakcie realizacji Projektu oraz związane z interpretacją Umowy będą rozstrzygane w pierwszej kolejności w drodze konsultacji pomiędzy Stronami.
6. Jeżeli w trakcie weryfikacji przez IZ wniosku o dofinansowanie dla dużego projektu powstanie potrzeba zmiany zakresu rzeczowego lub finansowego Projektu w zakresie mającym wpływ na kwalifikowalność wydatków Strony zobowiązują się do niezwłocznej zmiany Umowy w przedmiotowym zakresie. Wydatki przeznaczone na zadania będące poza zakresem rzeczowym lub finansowym Projektu uznane będą za niekwalifikowane.

⁵³§ 22 ust. 2 dotyczy umów dofinansowanie projektów dużych w rozumieniu art. 100 rozporządzenia nr 1303/2013, odnośnie których nie została jeszcze wydana Decyzja KE. W pozostałych przypadkach wykreślić § 22 ust. 2.

⁵⁴ Postanowienia ust. 1-3 dotyczą jedynie umów o dofinansowanie projektów dużych w rozumieniu art. 100 rozporządzenia nr 1303/2013, odnośnie których nie została jeszcze wydana Decyzja KE. W pozostałych przypadkach należy wykreślić.

7. Wszelkie oświadczenia składane przez Strony w związku z wykonywaniem Umowy wymagają zachowania formy pisemnej⁵⁵ pod rygorem nieważności, chyba że Umowa lub przepis prawa powszechnie obowiązującego dla złożenia oświadczenia wymaga zachowania innej niż pisemna forma szczególnej lub przewiduje inny niż nieważność skutek niezachowania formy pisemnej. Oświadczenia składane w formie pisemnej lub innej formie szczególnej wymagającej sporządzenia dokumentu i własnoręcznego podpisu na dokumencie powinny być doręczane na adres właściwej Strony wskazany w komparcji Umowy. Strony zobowiązują się do wzajemnego informowania się o każdej zmianie adresu. W razie zaniedbania tego obowiązku dokument doręczony na adres dotychczasowy uważa się za doręczony prawidłowo.
8. W przypadku, gdy:
- 1) podczas weryfikacji wniosku o płatność końcową, kwota rzeczywiście poniesionych wydatków kwalifikowalnych okaże się niższa niż maksymalna kwota, o której mowa w § 5 ust. 2 Umowy lub
 - 2) kwota, o której mowa w § 5 ust. 2 Umowy zostanie zmniejszona poprzez zmianę Umowy lub
 - 3) nastąpi zmniejszenie maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych, o którym mowa w § 6 ust. 2
- Instytucja Wdrażająca dokona niezwłocznie ponownego obliczenia limitów w kategoriach wydatków objętych limitami. Stanowisko Instytucji Wdrażającej w tym zakresie jest wiążące dla Beneficjenta W przypadku, gdy Beneficjentowi rozliczono wydatki w kategorii ograniczonej limitami w wyższej kwocie niż dopuszczalna zgodnie z nowo obliczonymi limitami, różnica podlega korekcie na zasadach określonych przez Instytucję Wdrażającą.
- 8a W przypadku o którym mowa w ust. 8 pkt 1 Instytucja Wdrażająca dokona ponownego obliczenia maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych, o której mowa w § 5 ust. 2, a następnie na podstawie jednostronnego oświadczenia woli dokona zmiany wysokości maksymalnej kwoty wydatków kwalifikowalnych o czym poinformuje Beneficjenta w formie pisemnej.
9. Umowę sporządzono w dwóch egzemplarzach, po jednej dla każdej ze Stron.
10. Załączniki stanowią integralną część Umowy.
11. Umowa wchodzi w życie z dniem jej podpisania przez Strony, w dacie złożenia podpisu przez ostatnią z nich.

Beneficjent

.....

(podpis, data)

Instytucja Wdrażająca

.....

(podpis, data)

⁵⁵Zgodnie z art. 78¹§ 2 Kodeksu cywilnego oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej

Spis załączników

1. Dokument potwierdzający umocowanie przedstawiciela Instytucji Wdrażającej do działania w jej imieniu i na jej rzecz (pełnomocnictwo, odpis z KRS, inne).
2. Dokument potwierdzający umocowanie przedstawiciela Beneficjenta do działania w jego imieniu i na jego rzecz (pełnomocnictwo, odpis z KRS, inne).
3. Harmonogram Projektu.
4. Opis Projektu.
5. Decyzja Komisji Europejskiej wraz z aneksami⁵⁶
6. Harmonogram uzyskiwania pozwoleń na budowę lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowych.
7. Oświadczenie Beneficjenta dotyczące wydatków kwalifikowalnych, w odniesieniu do których nie uzyskał on zwrotu podatku od towarów i usług (VAT).
8. Zestawienie wskaźników do monitorowania postępu rzeczowego Projektu.
9. Obowiązki informacyjne Beneficjenta.
10. Szczegółowe warunki kwalifikowalności kosztów pośrednich, nadzoru nad robotami budowlanymi oraz wkładu niepieniężnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020.

⁵⁶ Dotyczy jedynie projektów dużych w rozumieniu art. 100 rozporządzenia nr 1303/2013, w stosunku do których wydana została Decyzja KE.